

Námestovčan

december 2020

číslo 6

dvojmesačník

ročník X

Žiaci Základnej školy na Komenského ulici písali listy k Vianociam 2020. Všetky boli nádherné, plné úžasných a hlbokých slov. Myšlienky z nich chceme ponúknuť aj Vám, milí Námestovčania. Vieme, je tu všadeprítomný chaos, neistota, rozdielnosť a nestálosť názorov. Strach a obavy zo zajtrajška. Doba skúšajúca človeka. Čas bez podávania si rúk. Skutočnosti, ktoré nám chcú čaro, zmysel a poslanstvo Vianoc vziať. Spolu so žiakmi vyslovme Božiemu dieťaťu pár slov a možno sa náš pohľad na každodenné starosti v tejto ťažkej dobe zmení.

Drahé Božie dieťa!

Tento list nie je o zozname darčiekov, čo si chceme pod stromčekom nájsť my. Mnohí máme všetko. Obetavých rodičov, skvelých súrodencov, láskavých starkých, veselých kamarátov, dobré zdravie, trpezlivých učiteľov, môžeme behať, šantíť, učiť sa, sme šťastní..., žijeme v nádhernej krajine, kde sa nemáme napriek všetkému až tak zle. List je o troch obyčajných slovách, ktoré Ti chceme všetci spolu vysloviť.

Ako prvé je slovo VĎAKA. Že sme o rok starší. Že nám dávaš i nadbytok a rozmaznávaš nás svojou láskou a starostlivosťou. Že sú okolo všetci tí, ktorí nás majú radi a s ktorými je nám dobre. Že nám neraz i niečo zoberieš, lebo vtedy si lepšie uvedomíme, čo je dôležitejšie. Vďaka i za nie najlepšie chvíle, kedy sa búrime, zúrime, zatíname zuby, lebo... lebo vtedy si vždy spomenieme na Teba.

Z hĺbky srdca dolujeme najťažšie slovo PREPÁČ. Že sme nevšímaví a myslíme len na seba. Že sme nevďační a nevyužívame dary, čo nám dávaš. Že neláskou ubližujeme a zraňujeme tých, ktorí sú okolo. Že sme netrpezliví a chceme všetko teraz. Že nehľadáme lásku, nevidíme nádej a strácame vieru v dobré a lepšie.

A napokon Ti píšeme naše najčastejšie slovo PROSÍM. Za naplno prežiť momentálnu chvíľu Vianoc a vrátenie skutočného pokoja do našich rodín. Za lásku, ktorá naplní naše domovy. Za roztopenie ľadu v mnohých srdciach a úprimný úsmev, ktorý nikoho nič nestojí. Za skutočné objatie, prítulenie a obyčajné šťastie. Na toto s Tvojou pomocou nič neminieme a nebude nás to ani veľa stať.

Ďakujeme, že čoskoro budú Vianoce.

S láskou
Tvoji ôsmaci

Vážení spoluobčania,

chcel by som vám, spoločne so zamestnancami celého mestského úradu, zaželať pozhnane prežitie vianočných sviatkov.

Nech pokoj a radosť prebýva vo vašich srdciach a pri vianočnom stole

zavládne šťastie zo stretnutia s najbližšími. Nenechajme sa ani znechutiť ťažším obdobím, ktorým si každý z nás tento rok musel prejsť, ale majme odvahu uskutočňovať svoje sny a kráčať ďalej.

Preto spomaľte v tomto krásnom predvianočnom období a uvedomte si, že naši najbližší sú našimi darmi neobyčajnej hodnoty a iba radosťne prežitie s nimi naplní pravý význam Vianoc.

Milan HUBÍK
primátor mesta

Vianoce presiaknuté vierou a láskou

David Hume bol známy škótsky filozof, etik, historik a ekonóm 18. stor., o ktorom sa hovorilo, že neverí v Boha. Občas sa u známych stretával s jedným kňazom, ale stretnutia netrvali dlhšie, lebo kňaz zakaždým demonštratívne odchádzal, len čo vstúpil údajne neveriaci učenc. Jedného dňa však David Hume chytil kňaza za rukáv a povedal: „Kamže tak naponáhlo priateľa? Mali by sme si na seba pomaly zvykať, lebo ešte dlho budeme musieť byť spolu. My dvaja sa stretne na rovnakom mieste, totiž na mieste zratenia. Ja pre nedostatok viery a vy pre nedostatok lásky“. Reálny obraz aj dnešných čias. Nedostatok viery v Boha v jednej rovnici života s nedostatkom lásky. Tragédia ľudského života. Martin Buber píše, že Boh je najzaťaženejší zo všetkých ľudských slov. Žiadne iné nebolo tak špinené, tak trhané na kusy. Pokolenia ľudí zvalili ťažobu svojho života naplneného úzkosťami na toto slovo a tlačili ho k zemi a dodnes nesie všetku ich ťarchu. Vzdelaní, moderní ľudia, ktorí z rôznych dôvodov vy-

lúčili Boha zo svojho života, akceptujúci a prijímajúci len ľudské poznanie, bádanie, ľudský um. Všetko chcú mať jasné, čitateľné, presné, dokonale logické. Viera v Boha však nie je exaktná veda, ktorá má vypracovanú presnú metodológiu. Nie je ani kapitálom uloženým v bezpečnej finančnej inštitúcii, z ktorého si možno hocikedy vyberať a doplniť zásoby. Nie je ani mäkkou poduškou, na ktorej možno pohodlne odpočívať. Narodenie Krista nás núti vystúpiť z našej komfortnej zóny, ustúpiť od exaktnosti a odmietnuť infláciu falošného pokoja, založeného na nečinnosti, vyčkávaní, ako sa situácia vyvinie. Zo skúsenosti a histórie vieme, že vždy, keď ideológia alebo veda zभावila nebo Boha, bol nakoniec aj človek zbavený svojej ľudskosti. Boh je neviditeľný, vzpiera sa ľudskej racionalite, ale rozumie našim pochybnostiam, váhaniu, poblúdeniam, a preto posielala na zem

svojho Syna. Hmatateľný dôkaz svojej lásky, pravdy, viery. Zdá sa, že najkrajšie a najvyššie veci v našom živote sa vzpierajú diktátu racionality, rozumu, nie však viere, ktorá často pomáha vidieť veci hlb-

mocou našich piatich zmyslov rozumne vnímať svet a prostredie, ktoré nás obklopuje, s anténou viery, ktorá predlžuje horizont vnímateľnosti za oblasť piatich zmyslov. Človek sa nemá uspokojiť s tým, aký je on sám a aký je svet. Môže, vie a musí oboje zošľachtiť. Možno nie všetci rozumieme medicíne, jadrovej fyzike, ale všetci máme predpoklady rozumieť láske. Človek je dialogická bytosť, ktorá potrebuje „TY“, aby dozrel a vyrástol a stal sa „JA“ (Selbst). Je to ako s okom. Schopnosť oka plniť svoju funkciu, teda opticky vnímať svet, sa paradoxne zakladá na jeho neschopnosti vnímať samo seba. Zdravé oko nevidí samo seba. Len čo vníma niečo zo seba, znamená to, že je narušená jeho funkcia.

Budeme sláviť Vianoce, tak nezabúdajme, že ak nie je vo vesmíre niečo čo stojí „všetko“, tak potom všetko nestojí za nič. Toto vedomie nech nás sprevádza počas sviatkov Vianoc i v nastávajúcom novom roku.

Doc. JCDr. Miloš PEKARČÍK,
PhD.
dekan – farár

Koľko lásky...

Krásne zabalené krabice od topánok plné lásky, obetavosti, snahy podeliť sa a záujmu o iných sú pripravené potešiť. Foto: CSS

Aj okres Námestovo sa s veľkým nadšením zapojil do celoslovenskej výzvy - Koľko lásky sa zmestí do krabice od topánok? Mladé obetavé ženy Sára Galčíková, Diana Novaková a Simona Papáková Slovíková vyzbierali stovky krabíc plných lásky a milých darčiekov pre všetkých prijímateľov sociálnych služieb v okrese Námestovo. A tie, čo boli navyše, poslúžili na obdarovanie osamelých ľudí v meste i v niektorých obciach. V Námestove sa na túto úlohu podujalo Komunitné centrum Námestovo a v obciach si to vzali pod patronát zamestnanci obecných úradov alebo poslanci **Mária KONDELOVÁ**

Rozpočet na rok 2021 opatrný, ale aj ambiciózny

Tohtoročné posledné MsZ v Námestove sa konalo v pomerne skorom termíne, 9. decembra 2020. Vo zverejnenej pozvánke bolo 12 rokovacích bodov, ktoré aj po pozmeňujúcich návrhoch poslancov v programe zostali, len sa čiastočne zmenilo ich poradie. Rokovanie mestského zastupiteľstva bolo prenášané online, mohli si ho tak pozrieť všetci občania z pohodlia svojich domovov.

Obsahom prvého bodu bola správa o výsledku kontroly plnenia uznesení Mestského zastupiteľstva v Námestove, ktorú predkladala hlavná kontrolorka JUDr. Elena Krausová. V jej obsahu nastali oproti poslednému MsZ len čiastočné zmeny, pretože neubehol ešte ani mesiac, kedy o nich poslanci s vedením mesta diskutovali.

V druhom bode predložila hlavná kontrolorka Správu o výsledku kontroly dodržiavania a uplatňovania všeobecne záväzných právnych predpisov a interných noriem mesta pri čerpaní príspevkov poskytnutých na činnosť Domu kultúry v Námestove v roku 2019. V krátkosti opísala slovom to, čo predložila písomne do materiálov pre poslancov, kde skonštatovala drobné nedostatky, no celkové hodnotenie sa nieslo v pozitívnom duchu.

Tretí bod obsahoval návrh plánu kontrolnej čin-

lušnými ustanoveniami zákona o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy.

Rozpočet mesta Námestovo na roky 2021-2023, programový rozpočet 2021-2023 bol

predmetom siedmeho bodu a zároveň to bol najdôležitejší bod rokovania MsZ. Jeho detaily priblížila vedúca finančného oddelenia Mgr. Katarína Rusinová. Rozpočet mesta sa kreoval na mnohých komisiách a pracovných stretnutiach a výsledkom komunikácie všetkých týchto zložiek s vedením mesta bolo, že ho poslanci schválili s predloženými zmenami po pomerne krátkej diskusii. Možno povedať, že rozpočet bol zostavený z hľadiska zložitej situácie s koronavírusom opatrne, zodpovedne, no i veľmi ambiciózne. Veríme, že aktivity, vyplývajúce zo schváleného rozpočtu sa nám podarí splniť k spokojnosti občanov mesta.

V nadväznosti na prijatý rozpočet bola v ôsmom bode poslancami prijatá Príloha k VZN č. 4/2009 o určení výšky dotácie na mzdy a prevádzku škôl a školských zariadení zriadených na území mesta. Predkladateľom bol vedúci odboru školstva Mgr.

Riaditeľka CVČ Maják Ing. Alica Kršáková reagovala na zníženie rozpočtu o 30 900 € pre budúci rok oproti roku 2020 čo je podľa jej slov pre CVČ úplne likvidačné. Foto: YouTube

nosti hlavného kontrolóra na prvý polrok roku 2021. Hlavná kontrolorka predložila oblasti, v ktorých chce vykonávať kontroly a tie boli mestským zastupiteľstvom schválené, okrem toho sa v krátkosti prebrali návrhy poslancov.

Predmetom štvrtého bodu bola informácia o jednoduchých pozemkových úpravách v rámci mesta Námestovo, ktoré vedenie mesta rozbehlo v roku 2019. Ide o lokalitu Vojenské 1, Brehy, Vojenské 2 a pripravovanú lokalitu Čerchle. Správu predniesol spracovateľ pozemkových úprav Ing. Jozef Brandys, ktorý poslancov informoval o rozpracovanosti jednotlivých lokalít.

Vedúca oddelenia výstavby Ing. Soňa Medvecká v ďalšom bode predložila schválenie zmien a doplnkov Územného plánu mesta Námestovo č. 1 a VZN č. 3/2020 o záväznej časti Územného plánu mesta Námestovo. Tento bod sa v MsZ objavil už v minulosti, no tentokrát investor doplnil posúdenie statickej dopravy, takže poslanci rokovali o čiastočne zmenenej žiadosti, no v hlasovaní ani teraz návrh neprešiel. Týka sa nadstavby budovy Marína na Hviezdoslavovom námestí, kde chcel investor nadstaviť viac podlaží, ako je dovolené v územnom pláne, no momentálne, na základe neschválenia daného návrhu, to nie je možné.

V šiestom bode hlavná kontrolorka predložila Odborné stanovisko hlavného kontrolóra k návrhu rozpočtu mesta Námestovo na roky 2021-2023, kde rozobrala jednotlivé časti rozpočtu a na záver konštatovala, že po preverení náležitostí návrhu rozpočtu na rok 2021 a viacročného rozpočtu na roky 2021-2023 je zostavený v súlade so všeobecnými právnymi predpismi, najmä s prís-

Ivan Veljačik. Ide vlastne o každoročný proces, kde sa menia len výšky príspevkov pre jednotlivé organizácie na základe schváleného rozpočtu.

V deviatom bode predložila vedúca finančného oddelenia K. Rusinová, na základe uznesenia poslancov o prehodnotení výšky nájmov vo vybraných nájomných zmluvách, dodatky zmlúv s upraveným nájomom. Poslanci rozhodli o presunutí toho materiálu na ďalšie MsZ z dôvodu, aby sa dopracovali a prerokovali v príslušných komisiách.

V rámci bodu Prerokovanie iniciatívnych návrhov a odporúčaní komisií MsZ poslanci rokovali o viacerých podnetných návrhoch komisií.

Predmetom interpelácií boli otázky poslancov najmä na primátora mesta Námestovo Milana Hubíka, na ktoré odpovedal.

V bode Rôzne MsZ schvaľovalo vzdanie sa činnosti troch členov z komisie cestovný ruch, regionálny rozvoj, služby a technickú činnosť v meste a jedného člena z komisie pre legislatívu a dražbu, verejný poriadok a ochranu prostredia.

Poslanci rokovali s vedením mesta tiež o termínoch zasadnutí MsZ na rok 2021, kde si dohodli konkrétne termíny zasadnutí, ktoré MsZ schválilo.

Náčelník MsP Mgr. Miroslav Hajdučík predniesol návrh zápisu do kroniky Mesta Námestovo, ktorý poslanci následne vzali na vedomie.

Na záver sa primátor poďakoval všetkým za celoročnú prácu a poprial všetko dobré do nasledujúceho roku.

Ing. Dušan JENDRAŠÍK
prednosta MsZ

SAMOSPRAVA V POLČASE

Milé Námestovčanky a Námestovčania

Prešli dva roky od môjho zvolenia a tak mi dovoľte urobiť odpočet z môjho programu „20 konkrétnych krokov, ktoré naštartujú naše mesto“. Nechcem, aby ste o výsledkoch práce počúvali iba pred voľbami. Ak sa chceme spoločne posunúť vpred, musíme sa na veci pozrieť tak, ako sú. Nebát sa pomenovať chyby – no zároveň sa spoločne potešiť z vecí, ktoré sa podarili. Obe sú rovnako dôležité.

V mojom programe bolo 20 konkrétnych bodov. Niektoré sa splniť podarilo úplne a niektoré iba čiastočne. Pri pár z nich si musím ako chlap priznať svoju chybu. Ale aj to patrí k mojej práci a chcem sa aj k tomu postaviť čelom.

•••

1. Naštartujeme pozemkové úpravy – jednoduché pozemkové úpravy (JPU) sa už začali realizovať. Aktuálne prebieha spracovanie na VOJENSKÉ 1, VOJENSKÉ 2, BREHY. Čerchle sa začnú realizovať budúci rok.

2. Plánovaný náučný chodník rozšírime z 2,5 m na 3 až 4 m – rozšíriť na 3 m až 4 m sa nám zatiaľ nepodarilo, keďže je to podmienené majetkovým vysporiadaním pozemkov pod náučným chodníkom. Realizácia chodníka by sa mala začať konečne na jar 2021. Opätovné oddialenie realizácie ma mrzí, bohužiaľ sa nám jeden účastník súťaže odvolal a to nedokážeme ovplyvniť.

3. Navrhujeme optimalizáciu priechodov pre chodcov v centre mesta – v tomto bode musím povedať, že som sa mýlil, a je o zjav pravda, že 5 rokov nemôžeme robiť ani čiastkové úpravy vzhľadom na to, že na celé dielo sa viaže záručná lehota. Po uplynutí 5-ročnej lehoty začneme realizovať optimalizáciu priechodov pre chodcov podľa pripravenej projektovej dokumentácie. Zároveň aplikujeme v najväčšej miere aj praktické riešenia z generalu dopravy.

4. Opravíme súťaž na odpredaj pozemku na nábreží – začiatkom roka 2021 bude vyhlásená súťaž návrhov na celé územie nábrežia, ktorej úlohou je navrhnúť najlepšie urbanistické riešenie pre danú oblasť. Taktó Námestovo získa jasnú víziu, čo robiť so svojím najhodnotnejším pozemkom tak, aby mohol slúžiť všetkým obyvateľom mesta v čo najväčšej miere.

5. Spolu s prípravou stavby plavárne spustíme projekt parku a pieskovej pláže – projekt pieskovej pláže je rozpracovaný a začiatok realizácie je naplánovaný na jar 2021. Prístrešky, lavičky či verejné grily budeme postupne realizovať popri náučnom chodníku. Momentálne spolupracujeme s aktívnymi športovcami na realizácii projektu bežeckej dráhy pri vodnom vleku za Tempom a taktiež je naplánované nové centrum pre oddiel vodných športov spolu s prezliakárňou. Veľmi sa z týchto projektov tešíme.

6. Spustíme transparentné výberové konanie na pozí-

ciu pracovníka MsÚ fondy a granty – výberové konanie sa úspešne zrealizovalo a pracovník pracuje od 1. 4. 2019.

7. Rovnaký pracovník má na starosti aj koordináciu rozvoja cestovného ruchu od 1. 4. 2019.

8. Zjednodušíme parkovanie – postupne realizujeme opravy a rozšírenia komunikácií podľa investičného plánu, ktorý sa nám zatiaľ darí plniť. Od 1. 1. 2020 začnú v meste platiť nové podmienky a zásady parkovania, ktorých cieľom je optimalizovať parkovanie v celom meste. Áut je čoraz viac a potrebujeme jasné pravidlá.

9. Pripravíme projekt chodníka pre chodcov či rodiny s kočkami súbežne s cestou na Studničku – súčasťou projektu pozemkových úprav zóny Vojenské 1 je aj cesta na Studničku v zóne 12 metrov, čo je dostatočné na bezpečný chodník.

10. Po dohode s projektantmi zrealizujeme rekonštrukciu kultúrneho domu, v ktorom vznikne spoločenská sála min. pre 200 osôb – v rozpočte mesta na rok 2021 sme naplánovali položku na súťaž návrhov rekonštrukcie KD s možnosťou vzniku spoločenskej sály. Už teraz sme zvedaví na návrhy, ktoré z nej vziđu.

11. Rozbehneme stavbu nájomných bytov pre mladých a mladé rodiny – tento bod sa nám zatiaľ nepodarilo naplniť pre nedostatok vhodných pozemkov na výstavbu nájomných bytov. Budeme sa naďalej pokúšať nájsť vhodné riešenie.

12. V spolupráci s bytovým podnikom začneme po skončení vykurovacieho obdobia rekonštruovať teplovod na sídlisku Brehy – projekt je už pripravený. Realizácia je naplánovaná na rok 2022.

13. Osadíme viac kontajnerov zapustených do zeme – pre legislatívne obmedzenia a nariadenia sme museli upustiť od tohto druhu kontajnerov. Postupne však realizujeme uzavreté kontajnerové stojiská. Spustili sme aj zber komunálneho odpadu z chatových oblastí tak, že veľkoobjemové nádoby sa nahrádzajú menšími, čím dosiahneme väčšiu efektivitu a adresnosť tvorcov komunálneho odpadu.

14. Vďaka novým zamestnancom, ktorí sa budú starať o fondy, dotácie a granty naštartujeme nasledovné aktivity – určení pracovníci CSS získali potrebnú kvalifikáciu na realizáciu projektu a momentálne realizujeme ďalšie kroky na podpis zmluvy so

Milan Hubík
primátor mesta

zdravotnými poisťovňami.

15. Uchádzame sa aj o projekty rôznych nadácií a firiem ako napr. pre otužilcov, futbalistov, info merače rýchlostí pre motoristov, ...

16. Pripravíme projekt cesty na Brehoch až po vododajom – momentálne je celá lokalita v jednoduchých pozemkových úpravách, z ktorých vziđe aj vysporiadanie komunikácií v zmysle územného plánu. Po schválení všeobecných zásad funkčného usporiadania územia pre danú lokalitu pristúpime k získaniu príslušného stavebného povolenia a následnej realizácii.

17. Vďaka novému koordinátorovi rozvoja cestovného ruchu rozbehneme propagáciu mesta – Informačné centrum sme zriadili v kultúrnom dome a zatiaľ sa nám darí vyplniť každý letný víkend zaujímavými akciami aj počas opatrení COVID – 19.

18. Otvoríme úrad občanom a vytvoríme participatívny rozpočet mesta – mestský úrad je plne otvorený občanom a snažíme sa komunikovať čo najtransparentnejšie. Participatívny rozpočet sme zaradili do rozpočtu v roku 2019 a aj v roku 2020, no poslanci MsZ náš návrh nepodporili. Projekty aktívnych občanov sa snažíme realizovať aspoň cez položku Dotácie mestského rozpočtu.

19. Vytvoríme mládežnícky parlament – mládežnícky parlament vznikol začiatkom roku 2019 a funguje doteraz.

20. V záujme väčšej otvorenosti vytvoríme anonymnú schránku na nápady, zlepšenia a kritiku mesta – schránka vznikla pri vstupe do mestského úradu začiatkom roku 2019 a priebežnú informovanosť zabezpečujeme na stránke mesta, sociálnych sieťach a v novinách.

•••

Máme pred sebou stále kus práce, ale úprimne verím, vášnení spoluobčania, že sa pred vami o ďalšie dva roky budem môcť postaviť čelom a povedať si, že som urobil maximum. Určite sa nám nepodarí všetko, ale máte moje slovo, že za každú dobrú vec budem vo vašom mene naďalej bojovať.

Milan HUBÍK
primátor mesta

Fotografie na titulnej strane – hore zamrznuté Námestovo z kopca, Foto: Michal GLONEK
Dolu – výrobky z vianočných workshopov v KC Námestovo – Svätá rodina v podaní 7-ročnej Lujzy, adventný veniec, vianočná pohľadnica a vianočná oplátka s medovníkom. Foto: KCN

SAMOSPRÁVA V POLČASE

Pohľad na prácu, na ktorej sa podieľam

V uplynulom roku nás zasiahla nevidaná kríza a momentálne ešte nevidíme svetlo na konci tunela. Tento fenomén zasiahol prakticky každého z nás, mesto to pociťuje a bude zápasiť s určitou dierou v rozpočte na strane bežných príjmov.

Z podielových daní štát pošle menej finančných prostriedkov. Bude to na úrovni 7 %.

Napriek tomu mesto musí plniť požiadavky občanov, školských zariadení, havarijné stavy a mnohé ďalšie úlohy. Naďalej sa však pokračuje v investičných akciách a v práci na rozpočte, ktorý sme schválili na rok 2021. Som rád, že je v ňom zakomponovaná, okrem mnohých iných, aj dlhoočakávaná rekonštrukcia Slnečnej ulice, kde býva najviac občanov v Námestove. Ako predseda komisie pre cestovný ruch, regionálny rozvoj, služby a technickú činnosť v meste som sa počas roka venoval rôznym problémom. Došlo k odstráneniu starého vodného vleku – táto stavba pôsobila pri vstupe do mesta veľmi neesteticky. Ďalšou aktivitou bola web stránka mesta, ktorá slúži turistom už v troch svetových jazykoch. Nemožno nespomenúť, že sme sa na komisii venovali aj príčine a opatreniam ako zlepšiť situáciu s neporiadkom na nábreží v tzv. účku. Mestský úrad osadil v danej lokalite nové kamery na lepšiu identifikáciu tých, ktorí tento neporiadok narúšajú. Medzi ďalšiu aktivitu možno spomenúť prijaté uznesenie

Ing. Peter Kolada

na odstránenie čiernych stavieb medzi Slanicou a námestovským mostom. V tejto časti sa ich nachádza približne 160 a veľmi hyzdia breh Oravskej priehrady. Žiaľ, budeme musieť vyvíjať väčšiu tlak na majiteľa pozemku – Vodohospodársky podnik, pretože on je vlastníkom týchto pozemkov. Z komisie vzišla aj iniciatíva ohľadom letných terás, kde rovnosť podmienok pre podnikanie musí vytvárať zdravé podnikateľské prostredie a nie falošnú solidaritu s tými, ktorí boli neprávom zvýhodňovaní na úkor ostatných. Zastupiteľstvo ešte na novembrovom rokovaní schválilo uznesenie o odpustení tejto dane do 31. 3. 2020. Mrzí ma, že sa ešte stále nepodarilo zorganizovať a vyhodnotiť súťaž návrhov na riešenie zóny „Námestovské nábrežie –

dostavba a verejný priestor“. Verím však, že sa to konečne v budúcom roku podarí a táto súťaž nám povie, čo by na nábreží malo byť a dá tomu takú podobu, na ktorú budeme právom hrdí. Popravde – od začiatku tohto volebného obdobia ma naplňa aj práca predsedu redakčnej rady mestských novín Námestovčan, ktorú sa, najmä po stránke organizačnej, snažím robiť čo najlepšie a prispievať tak k tvorivej atmosfére tohto orgánu vydavateľa. Ako sa nám spoločne v novinách darí, to nechám na posúdení čitateľov. Ešte by som sa rád vyjadril k jednému javu, ktorého sme čoraz častejšími svedkami. Sú to dezinformácie, ktoré s príchodom sociálnych sietí zažívajú veľký rozmach. Častokrát sa tieto klamlivé správy z webov, ktoré si spoločnosť môže rýchlo osvojiť, používajú na označenie mylných informácií a rovnako aj na degradáciu názorového oponenta, či na preukázanie skutočnosti, že my vieme, kde je pravda – bez ohľadu na fakty. Chcem preto vystríhať občanov pred týmto nebezpečným populizmom.

Na záver by som chcel popriať všetkým občanom pekné prežitie vianočných sviatkov.

Ing. Peter KOLADA
poslanec MsZ,
predseda komisie pre
cestovný ruch, regionálny
rozvoj, služby a technickú
činnosť v meste

Námestovčania čakajú viac

Pri mojom kandidovaní za poslanca mestského zastupiteľstva (MsZ) som si stanovil dve hlavné priority: zvýšenie počtu obyvateľov nášho mesta a zlepšenie výberových konaní na realizáciu stavebných akcií. Nedarí sa mi plniť ani jeden z týchto bodov. Prečo? Je to aj preto, že vedenie mesta neťahá za jeden koniec povrazu s väčšinou poslaneckého zboru. Sme však ešte „len“ v polovici volebného obdobia a teda máme čas, aby sme našli spoločnú reč.

Je veľmi dôležité, že sa rozbehli pozemkové úpravy. Ich výsledok však nebude v tomto volebnom období. Preto je potrebné podporiť každého, aj toho najmenšieho stavebníka rodinného domu, ktorý sa snaží zvýšiť počet obyvateľov nášho mesta. Mesto môže deklarovať, že chce stavebníkom pomôcť, no keď stavebníci pomoc necítia, nie je to dobré.

Po voľbách som predpokladal, že stavebné oddelenie bude stáť o moju pomoc. Bol to len predpoklad. Dnes som v úlohe štatistu alebo kritika. Ako kritik môžem len konštatovať, že odbornosť terajšieho oddelenia výstavby zaostáva za odbornosťou predchádzajúcej garnitúry.

Tiež by som chcel vliť viac čistej vody do oblastí športu,

Ing. Juraj Kurtulík

najmä do občianskeho združenia Mestský športový klub (MŠK), ktoré zastrešuje najmä futbalistov. Iste len málo Námestovčanov vie, že MŠK nie je mestský klub, ale občianske združenie niekoľkých členov, ktorí vlastnia nemalý majetok tohto občianskeho združenia. Ako k nemu prišli, je na ich

svedomí. My, poslanci a, samozrejme, aj vedenie mesta, by sme sa mali o MŠK viac zaujímať, hlavne preto, že do MŠK každý rok dávame nemalé peniaze.

Chcem veľmi vyzdvihnúť priame prenosy z mestských zastupiteľstiev. Za ne patrí vedeniu mesta pochvala. Tieto prenosy sú síce dlhé, no podľa mňa dajú občanovi viac, ako sčasti spolitizované noviny Námestovčan.

Som členom pravicového poslaneckého klubu pri MsZ v Námestove, ktorý tvoria poslanci za KDĽ a dvaja nezávislí poslanci. Týchto poslancov spája úprimný záujem o problémy obyvateľov a čestná práca v ich prospech, často na úkor rodín a osobného voľna. Mesto by malo byť hrdé, že pri MsZ je funkčný poslanecký klub, čo nebýva bežné. Naša spolupráca s vedením mesta nie je najlepšia a taký je potom aj výsledok práce. Verím však, že kompromismi a čiastočným potláčaním vlastných predstáv nájdeme spoločnú reč. Ešte je na to čas.

Ing. Juraj KURTULÍK
poslanec MsZ

Investičné aktivity mesta

Mesto Námestovo aktuálne realizuje v priestoroch strojovne Domu kultúry Námestovo rekonštrukciu vzduchotechniky pre prevádzku divadelnej sály o celkových zmluvných nákladoch približne 32 000 €. Vetranie priestorov bude zabezpečovať zostavná vzduchotechnická rekuperačná jednotka VTS s doskovým rekuperačným výmenníkom, ktorá nahradí súčasné nefunkčné riešenie ventilátorov vetrajú-

prvkov. Išlo o ulice Okružná v dĺžke cca 730 m a Štefánikova 200 m. Na Severnej ulici došlo k rozšíreniu asfaltovej vozovky o rozme-

Nová kinosála DKN.

Foto: Michal Glonek

komunikácie Ulice Červeného kríža a Kliňanskej cesty, ktoré budú realizované budúci rok. Vďaka verejnému obstarávaniu klesla cena diela v prieme-

Práce na Okružnej ulici.

Foto: (msú)

cich priestor bez rekuperácie a s poškodenými ohrievačmi. Rekuperáciou sa dosiahne úspora tepelného výkonu minimálne 70 %.

Štefánikova ulica. Foto: (msú)

re o 45 % oproti predpokladanej hodnote zákazky, ktorá vzišla z projektovej dokumentácie.

V areáli MŠK sa urobila údržba spevnených plôch v hodnote cca 39 600 €. Predmetom prác bola najmä realizácia betónových stupňov budúcej tribúny a oprava spevnených plôch, ktoré pozostávajú z vybúrania pôvodnej asfaltovej plochy a vybudovania novej plochy zo zámokovej dlažby. Zároveň sa realizuje aj nový odvodňovací systém pre dané plochy. Spomínaná investícia je zároveň podporená aj Slovenským futbalovým zväzom.

Ing. Soňa MEDVECKÁ
oddelenie výstavby MsÚ

Pohľad na zrealizované práce v areáli MŠK. Foto: (msú)

Stavebné úpravy na miestnych komunikáciách pozostávajú najmä z výmeny poškodeného a nevyhovujúceho asfaltového krytu za nový z modifikovaného asfaltu, výmeny poškodených obrubníkov a výškovej úpravy jednotlivých cestných

re približne 190 m za účelom zvýšenia bezpečnosti premávky v danom úseku. Celkovo bolo reinvestované na dané komunikácie približne 230 000 €. Tento rok sa nám ešte podarilo procesom verejného obstarávania pripraviť miestne

Chceš obohacovať stránky Námestovčana?

Mestské noviny Námestovčan si o niekoľko mesiacov pripomenú 10. výročie svojho vychádzania a majú snahu prinášať stále viac a pestrejších informácií občanom nášho mesta. Ľudí určite zaujíma dianie na sídliskách, v oblasti spoločenského života či športu, chcú poznať zaujímavých ľudí zo svojho okolia, ich osudy, potreby, úspechy svojich spoluobčanov a pod.. Vydavateľ novín – Mesto Námestovo, v snahe dostať na stránky Námestovčana život obyvateľov v jeho najrôznejších podobách, chce vyzvať na spoluprácu možno práve teba, ak sa zaujímaš o dianie v našom meste

a máš záujem spracovávať ho formou článkov pre noviny Námestovčan.

Prihlásiť sa môžeš na e-mail prednosta@namestovo.sk do 30. januára 2021.

V prihláške uveď aj informácie o prípadnej doterajšej

spolupráci s médiami, resp. info o tvorbe príspevkov pre weby, školský časopis a pod.

Spolupráca s médiami však nie je podmienkou.

Tešíme sa na spoluprácu!
Mestský úrad Námestovo

Mesto Námestovo v y h l a s u j e

výberové konanie na vymenovanie
riaditeľa Základnej školy,
Komenského 495/33, Námestovo a na
riaditeľa Materskej školy,
Komenského 425, Námestovo
Bližšie informácie na úradnej tabuli
webovej stránky mesta

link: <https://www.namestovo.sk/clanok/sk/vyberove-konanie-na-miesta-riaditeľa-zaladnej-a-materskej-skoly>

SAMOSPRAVA V POLČASE

Špeciálny rok 2020 a polovica volebného obdobia za nami

Sme na konci roka 2020, ktorý bol pre pandémiu Covidu 19 veľmi špeciálny. Je to čas, kedy sa hodnotí uplynulý rok, plánuje nový rok 2021, ale aj čas, kedy je za nami polovica nášho volebného obdobia. Chceme poskytnúť môj pohľad na tieto oblasti.

Rok 2020

V tomto roku sme zažili situácie, ktoré generácie od polovice 20. storočia nezažili. Neistota ako ďalej, obava o zdravie, nový prístup k vzdelávaniu, k práci, obmedzenie sociálnych kontaktov. Verím, že to zvládneme, prijme to ako výzvu a posilní nás to do budúcnosti. Táto situácia mala aj určitý vplyv na prácu mestského úradu a poslancov MSZ.

Počas roka sme museli pracovať s rôznymi variantmi rozpočtu. Už v apríli bolo nutné prehodnotiť rozpočet a urobiť určité varianty. Pracovali sme s variantom poklesu príjmov o 7%, mali sme pripravený model až s poklesom 20%. Je dobré, že na konci roka môžeme konštatovať, že pravdepodobne sa naplní náš prvý variant. Z pohľadu investičných akcií sa nám podarilo pokračovať v rekonštrukcii cestných komunikácií, ako Ulice SNP, Okružná, Severná, rekonštrukcie knižnice, kinošály DKN, rekonštrukcie materskej školy Veterná, strechy bytovky na Ulici Komenského. Ďalej podporiť opravu požiarnej zbrojnice, vytvorenie komunitného centra, detského ihriska na sídlisku Stred, či opravu areálu futbalového štadióna. V rozpočte sme vyčlenili financie, a sme aj očakávali v tomto roku realizáciu ďalších akcií, ktoré sa ale nerealizovali a presúvajú sa do roku 2021. Ide o rekonštrukciu problematickej Kliňanskej cesty, Ulice Červeného kríža, umelej trávy futbalového ihriska MŠK, výstavby náučného chodníka.

Rok 2021

Sme v čase, keď sa pripravuje rozpočet na budúci rok. Neistota, ako bude rok 2021 vyzerat' z pohľadu Covidu a príjmov rozpočtu, tu stále je.

V príjmovej časti rozpočtu je návrh na úrovni posledného výhľadu roka 2020 s miernym nárastom niektorých daní, ktoré súvisia s predpokladom priaznivejšej situácie a úpravou niektorých daní a poplatkov. V predloženej časti zameranej na investičné akcie, je navrhnutý presun akcií z roku 2020, doplnený o rekonštrukciu Ulice Slobody, výstavbu ulíc Lúčna na Brehoch, Slanická, časť Hlinisko, výstavbu detských ihrísk na Brehoch a Čerchľoch.

Časť poslancov navrhla aj ďalšie akcie, ktoré naše mesto potrebuje. Hlavné, ak si uvedomíme, že v rezervnom fonde máme aj po dvoch rokoch financie na úrovni 3,5 mil. eur. Uvedomujeme si potrebu rezervy financií na budúcu realizáciu inžinierskych sietí v novovzniknutých častiach mesta a podporujeme to. Je ale potrebné sa venovať aj ďalším problémom, ako ZUŠ - jej presťahovaniu na ZŠ Brehy, rekonštrukcia materskej školy Veterná, prípravná a projektová dokumentácia pre nové časti mesta Brehy, Čerchle, výstavba športovej haly, ktorú sa snažíme realizovať už dva roky. Kroky, ktoré sme navrhli v súvislosti s výstavbou, mestský úrad zatiaľ nerealizoval aj

Ing. Štefan Uhliarik

napriek tomu, že je to prioritou komisií, poslancov a veľkej časti obyvateľov mesta.

Kde sme po dvoch rokoch

Určite sme sa posunuli ďalej. Vytvorili sme komisiu MsZ, kde sa zapojilo do práce pre mesto viacerých ľudí a sú ochotní pomôcť nášmu mestu. Práca poslancov, členov komisií je veľmi náročná, ale ak chceme posunúť mesto ďalej, bez toho to nejde. V tom, čo sa nám podarilo realizovať, je veľmi dôležitá profesionálna práca zamestnancov mestského úradu, ktorí v rámci svojho pracovného dňa pracujú pre obyvateľov nášho mesta. Tu vidím určité rezervy. Len keď sa výrazne zapojíme na uznesenia, ktoré sa neplnia a návrhy, ktoré komisiu predložili a zatiaľ sa nerealizovali. Poslanci, členovia komisií to nezrealizujú, to musia realizovať pracovníci mestského úradu. Dnes práca komisií je na úrovni, aká tu v minulosti nebola. Samozrejme, sú ale veci, ktoré sa aj tu dajú zlepšiť.

V investičnej časti je tu dlh voči minulosti. Tieto dva roky ukázali, že sa začali kroky v tejto oblasti a bude sa pokračovať v tom, aby sa táto situácia zlepšila. Sú nastavené kroky, ktoré by to mali zabezpečiť, ale je tu riziko kapacít, či interných resp. externých. Opravy, rekonštrukcie ciest, školských zariadení sú stále výrazne zapojené, ale je potrebné sa zamerať aj na rozvoj mesta v iných oblastiach. Či už v pozemkových úpravách, ktoré sú pre rozvoj veľmi dôležité, s tým spojené budovanie infraštruktúry, ale aj infraštruktúru pre voľnočasové aktivity.

Stále sa nevyriešil problém ZUŠ, v rozpočte na rok 2021 sme predložili návrh na riešenie tohto problému. Stále sa nenašiel spôsob čiastočne pomôcť aj tretej základnej škole v meste, Cirkevnej základnej škole. Škole, kde je najviac detí z Námestova, to znamená, že rodičia týchto detí najviac prispievajú do rozpočtu mesta.

Budúci rok určite nebude ľahký. Situácia s pandémiou, neistota, ako to bude vyzerat' stále je, ale verím, že to spoločne zvládneme. Hlavné, ak si budeme viac navzájom priat' a chápať sa a pomáhať si.

Na záver sa chcem poďakovať všetkým poslancom, primátorovi, členom komisií, pracovníkom mestského úradu za spoluprácu, obyvateľom za návrhy a diskusie a chcem všetkým popriať požehnané vianočné sviatky. V roku 2021 nám prajem všetkým veľa zdravia, úspechov a porozumenia.

Ing. Štefan UHLIARIK, poslanec MsZ, predseda komisie pre rozpočet, financie, správu a hospodárenie s majetkom mesta

Polčas premeny alebo polčas rozpadu?

Práca poslancov je vlastne práca ako každá iná. Úlohou poslancov je schvaľovať alebo aj neschvaľovať návrhy uznesení a každý poslanec podáva aj vlastné návrhy ako riešiť chod mesta. Pri odpočte práce sa sústredím na svoju, hoci tá má význam, len ak presvedčím aj ostatných kolegov poslancov, aby so mnou súhlasili a nakoniec, aby to aj výkonný aparát v meste dokázal zrealizovať. Na jednej strane je dobre niečo schváliť, na druhej strane je to len papier, ktorý je zbytočný, ak to zostane nevybavené. Som presvedčený, že len tlak na systémové riešenie priniesie ovocie. Pre prácu poslancov je alfou a omegou rozpočet – aký vlastne je, čo by malo byť jeho hlavnou prioritou pre ďalšie obdobie, či to budú investície do školstva a vzdelávania, alebo do športu, či snáď pomoc dôchodcom. Rozpočtová politika pre rok 2021 je súbeh náhodných akcií, ktoré sme nedotiahli v predchádzajúcom roku. Už sme si na to pomaly zvykli, že na jednej strane naplánujeme svetlú budúcnosť, ale na strane druhej – prepáčte nedalo sa z rôznych príčin. Investície sú základným predpokladom rozvoja. Ich realizácia a realizácia projektov s tým spojených je kľúčom zmeny, kľúčom k úspechu. Istotne mám pravdu, ak tvrdím, že rozpočet pre rok 2021 je posledný, kde môže toto zastupiteľstvo konať. Môže ukázať, či mu ide skutočne o rozvoj mesta, alebo ako to napísal veľmi trefne Jakub Ptačin. Pomôžem si jeho citátom, ktorý odznel v inej súvislosti, ale tiež v rámci témy zastupiteľstva: „V tejto forme neschopné prinášať konkrétne a konštruktívne riešenia, ktoré by pomáhali rozvoju, ale odrádza aktívnych obyvateľov mesta od ich nápadov a venuje sa starým animozitám a sporom.“

Už nie je čas rečenia

Je v roku 2021 skutočne posledná príležitosť konať? Ukážme, ako sme pripravení a čo chceme získať a predovšetkým odkiaľ. Čo chceme získať napríklad z Plánu obnovy, keď nemáme ani čiarku urobenú v príprave projektov. Niekedy sa mi zdá, že chceme naraz robiť tisíc vecí, a nakoniec zistíme, že neexistuje jediná, ktorú by sme dokončili. Pri hodnotení efektívnosti investícií dajme na misiku váh dve investície – na jednej strane športovú halu, ktorá je pre obmedzený počet športovcov, na druhej strane potrebu detí v školách. Budova umeleckej školy naozaj nespĺňa kritéria na vyučovanie. Navštevuje ju 549 detí z Námestova, ďalej Materská škôlka na Ulici Komenského si tiež vyžaduje nové priestory – môžeme sa akokoľvek na to pozerat', je v nevyhovujúcich podmienkach. Uvažovanou nadstavbou sa získajú priestory, ktoré budú investične najpriateľnejšie. Samotné hodnotenie uvažovaných investícií úzko súvisí s posúdením potreby počas trvania životnosti. Predovšetkým teraz, v čase rozhodovania o investícii, je potrebné rozanalyzovať možné riziká takého kroku. Pri hodnotení investície porovnávajme výšku a podmienky vynaložených nákladov na investíciu s výnosmi, ktoré z toho získame. Ešte veľa času prejde, kým budú projekty zrealizované, je potrebné postaviť budovu, a to všetko do roku 2026. Kdeže máme tieto projekty. Už nemáme čas na diskusie, už nie je čas rečenia, už je čas tvoriť a hovoriť o konkrétnych veciach.

Príklad partie dobrovoľníkov

V nasledujúcom období budeme mať

historicky najväčšie investičné zdroje z európskych fondov, naše mesto spí, drieme. Rozhodujeme do pol tretej ráno o tom, či odpustiť dane za psa, či odpustiť dôchodcom pár drobných... Hanebné a trápne. Ak do roku 2026 budú k dispozícii investičné zdroje z Európskych fondov, vieme o nich vôbec? Sme pripravení na to, ako ich budeme zrealizovať, dohodli sme, čo treba? Situácia v príprave rozpočtu viac pripomína chaos, než dobre uvažované a premyslené kroky. V súvislosti s rozpočtom mesta sme sa nedostali ďalej ako po „povinnú jazdu“. Mesto a mestský úrad pripraví rozpočet, to je jedno aký, páni poslanci sa tvárimo, že tomu rozumieme, pretlačíme to, čo chceme, dáme to, čo si chceme dať a keď príde k realizácii – nasľubovaného a namaľovaného máme „hory-doly“, ale výsledok? Mizéria. Stačí, že je to naplánované. Tvárimo sa ako najlepší ekonómovia, lebo sme zdvihli parkovné o 100%. Čo z toho, že vyberieme len polovicu, ale čísla sedia. Vyberáme poplatok za parkovanie aj pri cintoríne? A neuložíme povinnosť aj zomrelým si upratať okolo seba s metličkou v ruke? Teraz je ten čas, aby obyvatelia mesta neplatili za parkovné minimálne do doby, pokiaľ mesto nezaplátá za pozemky, ktoré využíva a nemá ich vo svojom vlastníctve. Ako sa to dá, nám ukázala partia dobrovoľníkov pri chodníku smerom do Oravskej Jasenice. Nebolo treba nič, chodník už prsto je. Hlavné, že Náučný chodník už máme v pláne od roku 2015 a myslím si, že ani v roku 2021 ešte nebude. Len dve čísla: Na mzdy a platy – rok 2015: 536 266,00 €, rok 2020: 866 903,00 €. Čo sme vlastne za dva roky dokázali? Akurát kúsok ciest a ich údržbu, a aj tu dáme v rámci hlúpeho šetrenia staré obrubníky. Rozum mi zostáva stát', prečo. V rámci stotisícovej zákazky ušetríme 456 eur.

Namierené na školstvo a kultúru

Nebudem sa vyjadrovať ku všetkému, budem sa zaoberať školstvom a kultúrou pre rok 2021 a 2022 – zámerom a pomenovaním situácie. Kľúčovým problémom školstva v meste je odstránenie nerovnosti v prístupe ku vzdelávaniu. Pracovník poslancov by malo byť najmä poukázat' na príčiny a súvislosti. Iste, netreba platené výskumy za viac ako 50 000 eur, aby sme pomenovali, čo je potrebné pre súčasnú situáciu a čo pre nasledujúce dva roky. Ak neurobíme nič, potom to budú riešiť iní poslanci. My už nie. Pre oblasť školstva v Námestove je rozhodujúce mať tri fungujúce základné školy, tri fungujúce materské školy, fungujúce ZUŠ, nezabúdajúc na fungujúce Centrum voľného času. To je základ, na ktorom sa dá stavať. Ak je potrebné presťahovanie ZUŠ a CVČ na Brehy za 350 000 eur, tak je to potrebné. Kontrolujeme každý cent, či je dobre využitý, ale za menej to nebude a ak dáme do rozpočtu len jednu tretinu z tejto sumy, neurobíme nič, len to všetko rozbabrem a budeme sa tváriť, že to chceme riešiť, ale nedá sa to, lebo to oni. Ak máme záujem riešiť školstvo v meste, obetujeme tomu aj primerané prostriedky, bez nich je to o ničom. Mô-

Marián Grigel

žeme donekonečna opakovať, že jedna tretina detí v meste má nevyhovujúce priestory. **Nedá sa naraz robiť tisíc vecí, lebo nakoniec zistíme, že neexistuje jediná, ktorú by sme dokončili.** Nemôžeme ľutovať ANI JEDNO EURO z rozpočtu mesta, ktoré ide do vzdelania. Investujeme do opráv škôl, do zlepšovania kvality výučby v triedach. Berme na vedomie opakované sťažnosti od rodičov a učiteľov. Je čas konať, nie len rečnit'. Pomenujem presne, čo. Postaviť

novú materskú škôlku na Ulici Bernolákovovej. Prostriedky v rozpočte máme a ak pripravíme dobrý projekt, určite sa to dá aj z fondov. Čo s priestormi, ktoré zostanú na Ulici Komenského? Ani tu netreba schovávať hlavu do piesku, ale rovno povedať, že ich je potrebné využiť na to, na čo boli postavené – na vyučovanie. Deti z CZŠ sv. Gorazda – sú to naše deti, v mojom prípade už vnuci, ale v konečnom dôsledku je to jedno, ide o deti. Podstatné je, aby ony boli vo vyhovujúcich priestoroch, čo sa týka plochy, a aby aj tá plocha pre ne bola vyhovujúca. Na to bude potrebná oprava a tú zvládne škola určite s pomocou mesta vo svojej réžii. Stačí sa pozrieť, v akom stave prebrali priestory a v akom stave sú dnes. Generálna oprava jedálne na Komenského ulici bude v hodnote cca 280 000 eur. Prostriedky na to sú v rezervnom fonde. Stačí sa pozrieť a každý potvrdí oprávnenosť investície. Deti sa tu musia naobedovať za tri minúty, lebo nemajú priestor. Predpokladám, že nik z poslancov a vedenia mesta nebude proti a mám za to, že prostriedky schválime. Možno je všetko, stačí tvrdiť, že netreba, nech sa uskromnia. Pamätajte, že nám to tie deti raz vrátia, dajú nás do domovov, bez kúrenia a elektriny a na holej zemi budeme spať. Školy, to je naša budúcnosť. V jeho záujme je, aby bolo rozpočtové provizórium?

Seniori už dali dost'...

Teraz, v tomto období je priestor hovoriť o znižovaní daní občanom a minimálne zachovať status quo v podnikateľskej sfére, a teda nezvyšovať nájom. Ak si myslíme, že radikálne zvyšovanie nájom nám priniesie úžitok, sme na omyle. Sú to len zbožné predstavy a pre budúci rok absolútne nepotrebné pre toto mesto. Dajú sa ušetriť prostriedky? Áno, dajú, tým, že budeme pripravovať len projekty, ktoré aj využijeme, ale nie tak, že ich hodíme do zásuvky. Projekty, ktoré zostanú na papieri pekné, ale v skutočnosti mesto nebude mať prostriedky na ich využitie. Osobám nad 60 rokov by sme už mali odpustiť platenie daní a platenie parkovného. Už dost' dali tomuto mestu a malo by platiť, že seniori musia byť automaticky oslobodení od platenia miestnej dane.

Ak budeme konať, ešte zachytíme vlak, ak nie – „pomudrujme, populizujme“ a o dva roky nás vymenia ako tých, čo nič nerobili, len sa radili, vadili a výsledok? Nebojme sa, ak dáme na jednej strane príspevok športovcom na umelú trávu v hodnote 100 000 eur, nebojme sa dať aj na kultúru 50 000 eur na záchranu oltárov. Je to pre nás všetkých, sme radi, keď nám tam krstia deti, radujeme sa na svadbe, plačeme pri pohrebe, tak sa nebojme dať na opravu...

Chcem hlavne poďakovať všetkým, prajem vám krásne Vianoce a šťastný nový rok!

Marián GRÍGEL

Rekonštruovaný kostol, to je naše spoločné dielo

Rok 2020 učí celý svet, že malé neviditeľné „veci“, hoci v podstate deštruktívne, zlé, nás môžu priviesť k dobrému výsledku. Ak sa k nim postavíme čelom a nenecháme sa nimi ovládať. Áno, máme na myslí koronavírus, ale nielen... V prípade interiéru Kostola sv. Šimona a Júdu okrem korony aj červotoč. Červotočom napadnuté lavice, oltára a vzácne obrazy, vlhkosť, ale aj iné, duchovné „červotoče“, ktoré možno v ľudoch vzbudzovali mreže pred vstupom do chrámu, nutne potrebovali rekonštrukciu i čiastočnú zmenu. A čo má s tým spoločne pandémia? Tá najprv spôsobila bolehlav dekanovi a námestovskému farárovi Milošovi Pekarčíkovi, lebo ho viedla k upusteniu zo zámeru pre tento čas nadobro sa vysporiadať s červotočom v kostole. A bol to núdzový stav, zákaz vychádzania na jar, teda paradoxne pandémie, ale i povzbudenia farskej rady a ďalších ľudí, čo vlastne podporili rozhodnutie dekana na prelome apríla a mája odštartovať túto rozsiahlu, komplexnú zmenu námestovského božieho chrámu, ktorá potrvá dva roky.

Rok 2020 učí celý svet, že malé neviditeľné „veci“, hoci v podstate deštruktívne, zlé, nás môžu priviesť k dobrému výsledku. Ak sa k nim postavíme čelom a nenecháme sa nimi ovládať. Áno, máme na myslí koronavírus, ale nielen... V prípade interiéru Kostola sv. Šimona a Júdu okrem korony aj červotoč. Červotočom napadnuté lavice, oltára a vzácne obrazy, vlhkosť, ale aj iné, duchovné „červotoče“, ktoré možno v ľudoch vzbudzovali mreže pred vstupom do chrámu, nutne potrebovali rekonštrukciu i čiastočnú zmenu. A čo má s tým spoločne pandémia? Tá najprv spôsobila bolehlav dekanovi a námestovskému farárovi Milošovi Pekarčíkovi, lebo ho viedla k upusteniu zo zámeru pre tento čas nadobro sa vysporiadať s červotočom v kostole. A bol to núdzový stav, zákaz vychádzania na jar, teda paradoxne pandémie, ale i povzbudenia farskej rady a ďalších ľudí, čo vlastne podporili rozhodnutie dekana na prelome apríla a mája odštartovať túto rozsiahlu, komplexnú zmenu námestovského božieho chrámu, ktorá potrvá dva roky.

kup menoval liturgickú komisiu, ktorá prišla zhodnotiť stav kostola, posúdiť navrhované riešenia, navrhnúť ďalšie...

Svedkov doby zachovať v kontinuite

„Mojím zámerom bolo nevnašať do priestoru kostola nové prvky, ale odhaliť to, čo sa časom z kostola vytratilo, čo bolo aj požiadavka liturgickej komisie“, popisuje filozofiu zamýšľaných zmien pán dekan Pekarčík. „Kostol bol nesmierne vizuálne rozbitý, pôsobil nesúrodno. Treba však

Vdp. dekan Miloš Pekarčík je aj osvedčeným manažérom pri rekonštrukcii chrámu.

Kto prichádza do námestovského kostola, vidí a vie, čo všetko sa v kostole zmenilo a možno si povie: Načo o tom písať. Áno, kostol je iný, hoci oltára zostali, zatiaľ aj lavice, obrazy na stropoch i stenách, vitráže... Do chrámu vošlo svetlo a teplo. A radosť do srdca medzi veriacimi z rodiaceho sa diela.

Červotoč (a covid 19)

„Zdrojom červotoča boli lavice. Sú z roku 1932 – obdivuhodné, koľko vydržali. Našli sme na jednej z nich meno stolára aj rok“, reaguje na našu prosbu porozprávať o osemmesačných pracovných aktivitách i budúcich zámeroch v chráme dekan Miloš Pekarčík. „Lavice neboli rekonštruovateľné a tak sme sa ich rozhodli po prvej etape prác, stavebných, maliarskych a ďalších len dočasne znova vrátiť na svoje miesto. Tentoraz zas korona zasiahla do našich plánov, zabrzdiť práce zhotoviteľa nových lavíc a tak namiesto na Ježiška ich osadíme v kostole začiatkom nového roka.“

Odborníci, reštaurátori a architekti sa však vyjadrili, že červotoč z kostola „nevyženú“, ak sa problém nebude riešiť komplexne. Teda nielen napadnuté lavice, ale najmä oltára, vlhké steny, a s tým celkový klíma kostola, vykurovanie a vetranie, atď. Aby nevznikalo vhodné prostredie pre červotoč, vlhkosť a plesne. So súhlasom Hospodárskej rady farnosti požiadal dekan diecézneho biskupa o povolenie na túto rozsiahlu rekonštrukciu. Bis-

stolom nájsť Evanjeliov. Veľmi som ich chcel tam nájsť a zachovať... Pokúsili sme sa ich odkryť, ale boli z nich iba fragmenty. Nedalo sa to reštaurovať. Možno bolo iba spraviť novú výmalbu, nemali sme však nijakú predlohu. Treťou mojou túžbou bola zmena portálu na lodi k pôvodným malbám aj preto, že portál bol v absolútne zlom stave. Dobové fotky potvrdzovali viacero verzií malieb, keď bola viackrát premalovaná. Jedna pekná verzia bola – v portáli po dvaja anjeli a v strede monštrancia s Eucharistiou. Veľmi sa mi to pozdávalo, ten súvis anjeli pri oltári, i v tomto priestore. Išlo však o malbu na omietku a tá sa odlupovala, teda žiadnych anjelov sme jednoducho neobjavili. Ale čo sme objavili, a vôbec sme to nepredpokladali, je terajší kríž v strede s Božským srdcom. Ešte tam bol pôvodne nejaký nápis, ale zostali z neho opäť iba fragmenty.

Čo sa týka omietok, neomietali sme celý kostol, lebo sme chceli ponechať historicitu a autenticnosť pôvodnej omietky, zdôrazňujú dekan, známy svojou citlivosťou voči histórii a jej hodnotám. „Zbrúsili sa všetky stĺpy, ktoré sa

svetly mramor crema v kombinácii s tmavším Emperádor light. Stredom mramorového koberca sme sa snažili vytvoriť 12 krížov ako symbol dvanástich apoštolov, keďže patrónmi nášho kostola sú apoštol, sv. Šimon a Júda. To je jeden z mála nových prvkov, ktoré sme do kostola vniesli. Podlahu pripravili stavební majstri pod dlažbu na polozenie podlahového kúrenia, ktoré sa tiahne celým kostolom, aby všetkým v kostole – sediacim i stojacim bolo rovnako teplo od nôh. Bola možnosť voľby. Bud' podlahové kúrenie, alebo kúrenie do lavíc. Veriaci si takéto kúrenie zaslúžia. Starajú sa o kostol, prispievajú naň, tak nech sa v ňom všetci cítia komfortne“ rozhodne vysvetľuje dekan.

Sv. Teréziu „zastavila corona“

„Ak spomínam nájdene vzácnosti a zaujímavosti, podarilo sa mi objaviť, a to som dva roky hľadal – na ľavej strane v sanktuárii kostola bola vitráž. Ostatné vitráže, autora Vincenta Hložníka, sa urobili za pána farára Vrbovského a námestovský kostol je jediným kostolom na Slovensku, ktorý má komplet Hložníkovú vitráž. Spomínaná vitráž v sanktuárii je vitráž sv. Terézie Avilskej, pochádzajúca z roku 1925. Ide o dar kostolu pani Terézie Murinovej, rodenej Kohútovej, pochádzajúcej z Ústia, ktorá sa do Námestova vydala za Mateja Murína. Kostolu darovala vitráž

nanovo omietli. Kostol bol veľmi práčne a veľmi opatrne očistený od predchádzajúcich náterov, pretože na stenách sme hľadali spomínané pôvodné malby.“

Svetlo je to, čo vnieslo do kostola pocit príjemnosti a tepla. „Nekrátko sme sa nad výberom farby našpekulovali, pretože výmalba je veľmi dôležitá aj z pohľadov hľadiska. Napokon sme zvolili žlté, teplé svetlo, aby vytváralo príjemné prostredie a upokojujúcu atmosféru. Pre zaujímavosť, svätynia bola pôvodne vymalovaná kombináciou veľmi krásnej staroružovo-terhovej a svetložltej farby. Portál lode bol svetlozelený.“

Teplé pre všetkých

Takmer dva mesiace, od 1. mája to vyzeralo v kostole ako na stavbe, po chráme sa pohybovali menšie nákladiaky, pričom oltára zakrývali obrovské plastové plachty. „V rámci búracích prác bola odstránená podlaha v sanktuáriu a v predsieni kostola, v ostatnej časti kostola sme podlahové kúrenie kládli na pôvodnú podlahu a tak sme ušetrili nemalé finančné prostriedky. Časť dlažby zo sanktuária a predsiene kostola, ktorá bola keramická, som odložil, aby sa vedelo, ako pôvodná podlaha v kostole vyzerala. Bola veľmi pekná s ornamentovými vzormi. Niekedy v budúcnosti by som chcel vhodne vystaviť, pravdepodobne v predsieni, na pamiatku aspoň malú vzorku. Za dlažbu sme zvolili španielsky

Máme nádej, že do nášho vynoveného kostola budeme môcť prichádzať všetci aj počas vianočných sviatkov.

Foto: Pavol Sestrenek

údajne po tom, ako jej zomrela dcéra... Tento vzácny dar bol značne poškodený, momentálne je vitráž zreštaurovaná reštaurátorom v Poľsku, ktorý však rovnako dostal koronavírus, takže jej dodanie bude posunuté o nejaký čas neskôr. Chceme ju umiestniť v nike.

200 m² malieb

Stropné malby boli kompletne zreštaurované do podoby, ako ich namaľoval majster Jelínek. Odstránili sa plesne, malby sa vyčistili, odstránili sa premalby a chybné časti sa vyretušovali. Na reštaurovanie v budúcom roku v lete už zostali dve malby. Bola to značne náročná práca, pretože kostol má malby v celkovej ploche 200 metrov².

Veľa obrazov – málo stien

„Súčasťou kostola boli i budú vzácne obrazy, ktoré sa v kostole nachádzali v minulosti. „Na bočnej nike oproti vchodu od priehradby bola výmalba Nanebovzatej Panny Márie. Pri výskume sa ale potvrdilo, že táto malba nepatrí majstrovi Jelínkovi, ktorý maľoval stropné malby, bola to neskoršia výmalba, nekvalitne urobená a nedala sa reštaurovať. Rozhodli sme sa ju zatrieť a priestor prekryť obrazom sv. Šimona a Júdu, ktorý je kultúrnou pamiatkou. Dvojčik obrazu sv. Šimona a Júdu robil v minulosti, popri stranách organa, obraz Krista v Getsemanskej záhrade, nachádzajúci sa v zasaďke na mestskom úrade. Veľmi by sa hodil do priestoru kostola. Tieto dva obrazy sú kultúrnymi pamiatkami, podobne ako vonkajšok kostola. Ľudia si na ne nevedia pamätať, lebo boli v zradu v kostole. Pamätajú si skôr obraz topiaceho sa Petra, ktorý je tiež v zasaďke mestského úradu. Je pekný, vyžaduje si reštaurovanie. Kedysi bol nad východom od priehradby, na mieste, kde je teraz Trizuliov kríž. Týmto vzácnym a krásnym obrazom však

Počas roratnej sv. omše.

Foto: Pavol Forgáč, kaplán

v kostole nájsť adekvátne miesto na stenách. Zvyknem hovoriť, že máme veľa krásnych diel, ale málo stien v kostole. Máme tiež veľmi peknú pôvodnú krížovú cestu, vzácnu barokovú spovednicu, ktorú by sme časom, po zreštaurovaní, umiestnili do výklenku pod obraz sv. Šimona a Júdu a nad tým by mohol byť umiestnený obraz topiaceho sa Petra. Išlo by o krásnu symboliku – Ježiš zachraňuje...“

„Konečná podoba interiéru kostola je ešte stále vo vývoji, pretože máme nemalé ďalších zaujímavých vecí, ktoré by patrili doň, napr. nájdenej relikviár sv. Kríža, ktorý je teraz momentálne na oltári. Podľa všetkého pochádza pravdepodobne zo Slanice, z Kostola povýšenia sv. Kríža, kde bolo veľmi silné pútnické miesto. Dnes patrí do mobiliáru Námestova. V mobiliári sú aj vzácne relikviáre, napríklad relikviár sv. Filipa. Uvažujem, že ich časom v sklenných vitrážach umiestnime na niektorom z bočných oltárov.“

Svetlo v chráme je veľmi dôležitým prvkom. Po novej výmalbe vstupuje do kostola aj cez vyčistenie vitráží, vymenili sa vitrážne rámy s dvojitým sklom, lepšie vetranie kostola umožnilo elektronické otváranie strednej časti u piatich vitráží. Kostol má nové hliníkové okná s dvojitým sklom. Svoje si žiadali aj spovednice nielen pre zachovanie obrysov pôvodnej niky, ale najmä v snahe odstrániť vonkajšiu hlučnosť, aby v kostole nebolo počuť žiaden zvuk zo spovednice spôsobovaný vnútornou ozvenou, keďže spovednice sú v klenbovom priestore.

Teraz, v druhej fáze, po realizácii spomínaných a ďalších prác i reštaurovaní zostávajúci dvoch obrazov prichádzajú na rad oltára. Práce na prvých dvoch by sa podľa slov dekana mali začať v úvode budúceho roka.

Je to dobrý pocit?

„Z reakcií ľudí vidím, že sú spokojní, v kostole sa cítia príjemne. V prvom rade viem, že to je Božie dielo. Niektorí ľudia mi ďakujú. Ale to som nerobil ja, ja som to iba manažoval.“

Všetkým veľmi pekne ďakujem a želim si, aby to všetci považovali za naše spoločné dielo.“

Rozhovor pripravila Anna LAJMONOVÁ

Bud' me vnímaví voči svojmu okoliu

Ocitli sme sa v dobe, kedy zdravie, práca, pravidelný príjem, dostupnosť služieb a vzdelania nie je ani zďaleka takou samozrejmosťou ako donedávna. Napokon, prišli časy, kedy sa prehĺbili mnohé rozdiely. V rodinách, kde bol nedostatok zavládla hranica existenčného minima, v iných, kde to donedávna zvládali, prišiel nedostatok. Zažívame časy, kedy solidarita, ľudskosť a vnímavosť potrebujú našu odozvu. A to predovšetkým vzájomnou pomocou a otvorenosťou. Aj o tom sme sa rozprávali s Máriou Červeňovou, odbornou garantkou Komunitného centra (KC) v Námestove.

„Z praktických skúseností v našom centre vieme, že ľudia na hornej Orave sú veľmi štedrú, srdeční, sú ochotní pomôcť sa a pomáhať“, vychádza z takmer päťmesačných skúseností práce v KC M. Červeňová. „Vidíme to z toho, že ak zverejníme výzvu, alebo oslovíme okolie, s konkrétnou požiadavkou pre rodiny v núdzi, reakcia prichádza okamžite. Ľudia chcú pomáhať, a nie je to iba v predvianočnom čase.“

Keď nás osloví rodina/ jednotlivec s prosbou o pomoc, zvyčajne nadviažeme spoluprácu. Ozvala sa nám napríklad pani, ktorá požiadala o potravinovú a mate-

riálnu pomoc. Má 3 deti, je slobodná matka. Rodinu sme navštívili, zistili sme, že matke treba pomôcť s návykmi v domácnosti, v obohatení jedálneho lístka, deti postrádali viaceré praktické veci. Rodinu postupne sprevádzame v tom, čo vyhodnotíme ako potrebu. Zároveň sme oslovili ľudí, ktorí sa nám ponúkli, že radi pomôžu. Požiadali sme ich o konkrétne veci do tejto domácnosti a odozva bola mimoriadna. Poskytli hygienické balíčky, oblečenie, vianočné darčeky pre deti podľa želania a kuchynský mixér.“

Aké aktivity robí KC Námestovo teraz v predvianočnom čase?

Máme pod sebou iniciatívu Orava si pomáha, ktorá sa zameriava na pomoc ľuďom zasiadnutých koronakrizou. Môžu u nás požiadať o materiálnu alebo finančnú pomoc. Ak niekto ponúkne materiálnu pomoc, snažíme sa darcu s obdarovaným navzájom prepojiť. Chceme tým komunitu viac usmerňovať k vnímavosti a svojpomoci.

Máme žiadosti o pomoc zo všetkých troch oravských okresov. Rodinám/jednotlivcom pomáhame aj formou potravín, vďaka zapojeniu sa do projektu Lidla Podel' sa a pomôž, kde zákazníci tohto reťazca vkladajú potraviny do potravinového koša. Tie rozdeľujeme rodinám, o ktorých vieme, že potraviny potrebujú, alebo o ne požiadajú.

Tento mesiac robíme vianočné workshopy, v ktorých

sme sa zamerali na výrobu adventných vencov, zapojili sme sa do projektu Vianočnej pošty a vyrábali vianočné pohľadnice. Tie sme následne rozposlali starým ľuďom, ktorí žijú osamelo doma, alebo v zariadení. Vďaka deťom z družín na základných školách sme takéto pozdravy vyrobili aj pre starých v Centre sociálnych služieb v Námestove. Na treťom workshope deti v našom centre vyrábali vianočné ozdoby. Vďaka ich jedinečnej a originálnej tvorivosti máme v našom KC krásne ozdobený stromček. Čaká nás tento týždeň ešte posledný workshop, ktorý sa bude niesť v znamení vône medovníkov a výroby vianočných oblátok a trubičiek.

V rámci komunitnej aktivity sme iniciovali nápad Vianočného stromu, ktorý mesto osadilo pri dome kultúry. Keďže sa ľudia v tomto čase nemôžu stretávať a zároveň sú všetky každoročné predvianočné aktivity zrušené, rozhodli sme sa iniciovať spojenie obyvateľov mesta takto symbolicky. Stačí vyrobiť vlastnú, originálnu ozdobu a zavesiť ju na tento strom. Poteší nás fotografia z tejto aktivity, pretože plánujeme na záver vianočného obdobia zhotoviť koláž fotografií a umiestniť ju na stránke mesta. Fotky nám môžete poslať na FB - Komunitné centrum Námestovo.

Čo vám napovedajú vaše doterajšie skúsenosti z vašej práce v KC?

„Chcela by som poprosiť, aby si ľudia všimli svoje okolie a boli voči nemu citliví. Ak vedia o rodinách, ľuďoch, ktorí potrebujú pomoc, alebo sa ocitli v núdzi, aby nám o nich dali vedieť. Náš záujem, spolupatričnosť častokrát búra bariéry ostychu a povrchnosti a je tým najlepším začiatkom zmeny k lepšiemu.“

(red., mč)

Panna Mária sa teší z každého, kto sa pristaví...

Štvrtého decembra napoludnie poriadne mrazivo zatínal do kosti severák, keď sa približne desiatka obyvateľov Centra sociálnych služieb Námestovo spolu s ich riaditeľkou Máriou Kondelovou – vybrali do svojej záhrady. Zamierili si to rovno k najvýznamnejšej hostke, ktorá v ich záhrade bude už natrvalo významnou dominantou – Domácou paňou, Mamou, Pomocnicou, Oporou, Sprostredkovateľkou milosti...

Sochu Lurdskej Panny Márie dostalo zariadenie darom od príbuzných bývalej klientky a Matka Božia z Lurdskej jaskyne sa „pýtala“ do prírodného prostredia. Riaditeľka oslovila jedného zo svojich bratov - Antona, aby urobil nejaký jednoduchý podstavec so strieškou,

hrade ďalšie milé miesto.

Než sme stihli pozísť ovať tieto informácie o kaplnke, už sa pred ňou modlila spomínaná skupina žien z domova spolu s pozvanými hosťami. Pripojili ešte modlitbu za duše v očistci a už sa k nim pridali uponáhľaný dekan Miloš Pekarčík, ktorý

Počas modlitby posvätenia kaplnky dekanom Milošom Pekarčíkom. Foto: Radoslav Lorko

ktorý by sa hodil do ich záhrady. Bez váhania prislúbil, lebo práca s drevom je jeho záľuba od detstva, ale hneď vedel, že Panna Mária si zaslúži dôstojné prevedenie.

Anton Kondela, správca Lesnej správy Párač v Zákamenom požiadal o pomoc vedenie svojho zamestnávateľa Lesy SR, š. p. odštepny závod Námestovo a z kmeňa vývratu stromu vykresal doma vo voľnom čase kaplnku, ktorú doplnil šindľovou strieškou. Na prevoz a osadenie kaplnky si, so súhlasom zamestnávateľa, zobral troch mladých kolegov, a tak od 12. novembra majú seniory zariadenia vo svojej zá-

kaplnku Panny Márie Lurdskej a následne i účastníkov slávnosti pozhnal.

Záhrada zariadenia tak aj v tieto osirelé dni – na prvý piatok mesiaca (4. decembra 2020) v predvečer prvej soboty v mesiaci, venovanej Panne Márii, len pár dní od sviatku Nepoškvrneného Počatia Panny Márie a ďalších dvoch mariánskych sviatkov, ožila a novovzniknuté dielo určite osloví nielen obyvateľov domova.

„Lesáci“ pri osadzovaní kaplnky Panny Márie, vpravo Anton Kondela. Foto: (rľ)

Niekoľko aktuálnych myšlienok pri kaplnke:

• **Dekan Miloš Pekarčík:** Súčasťou života človeka je aj zmysluplné prežívanie staroby. A k tomu, samozrejme, dopomáha aj vnútorné naplnenie človeka, ktoré sa získava stretnutím s Bohom, aj v starobe.

• **Primátor Milan Hubík:** Som šťastný, že sa tu zriadilo takéto miesto, že tu prišla aj Panna Mária. Pán Boh bol už pri našom narodení, hovorí sa, že náš život je iba požičaný a raz sa k Bohu znovu vrátíme a budeme mu zo života skladať odpočet. Pán Ježiš povedal, že cesta k nemu vedie cez jeho matku, cez Pannu Máriu. Máme ju tu, sme tomu radi, a radi budeme, ak budú občania tohto zariadenia vzorom aj pre nás mladších, aby sme si to uvedomili a tak sa dostali naspäť k Bohu. A či neuvažujeme s podobnou kaplnkou aj mimo ohradený areál, na voľnom priestranstve mesta, kde by sa mohli v modlitbe zastaviť ľudia? Zatiaľ nie, pretože, bohužiaľ, zatiaľ sme v štádiu, že majetok, hodnoty musíme chrániť pred poškodením. Či postojíme pri plote, alebo sme v areáli, Panne Márii je to jedno, ona sa teší z každého, kto sa pristaví a v duchu sa s ňou spojí v krátkej modlitbe.

• **Radoslav Lorko, Lesy SR, odštepny závod Námestovo:** S myšlienkou zhotovenia kaplnky v záhrade sa na kolegu obrátila pani riaditeľka a keďže vedela, že sa obrátila na toho správneho, slovo dalo slovo a tam, kde je viera, je aj chuť pomôcť, sa dielo podarilo. Je dobré, že sa dôchodcovia, ktorých spája modlitba, môžu v tomto areáli teraz viac utiekať k Panne Márii. Počas roka slávime 16 mariánskych sviatkov, z nich tri sú prikázané a myslím si, že úcta k Panne Márii nielen na Orave, ale celkove na Slovensku je, a verím že aj naďalej bude. Na Slovensku máme približne tretinu všetkých kostolov a kaplniek, teda

Originálne ozdoby na stromčeku vďaka vám pribúdajú každý deň. Zapojilo sa už viac ako 20 rodín a dokonca aj skupiny žiakov zo ZŠ a MŠ.

Foto: Pavol Sestrenek

Nie každé dieťa máva láskavé Vianoce

Bol sám, malý – možno päťročný. Zjavil sa pred dverami našej poradne v Klinici, odvážne zaklopal, smelo vošiel a opýtal sa, či sa u nás môže na chvíľu pohrať s našimi hračkami. Vraj už u nás kedysi bol. „A kde máš rodičov?“ – opýtali sme sa. „Doma“ – znela jednoduchá odpoveď. „Ale doma nemám hračky“. V dnešnej dobe dosť neuveriteľné. Deti majú hračky skôr nadbytok, ako nedostatok. No aj to sa stáva, najmä ak doma všetky peniaze rodičia použijú skôr na alkohol, ako pre svoje dieťa.

A sú aj také deti, ktoré sedia v drahých hračkami preplnenej detskej izbe a nevedia sa hrať. Sedia a pozerajú nemo pred seba... Že neveríte? Ale my v poradni áno. Aj toto sa občas stáva. A nie sú to

deti autistické, či s psychiatrickými ťažkosťami (ako si napokon myslia ich rodičia, a preto k nám prídu s prosbou o radu a pomoc).

Niečo nie je v poriadku. Niečo niekde škripe. Čím ďalej, tým viac je rodín, kde rodičia pre pracovnú vyťaženosť majú na svoje deti len málo času. Nedostatok tohto času potom kompenzujú možno práve takýmto nákupom množstva drahých hračiek – a argumentujú „Ved' má všetko, čo si len môže priať, kdeže sme my mali toľko krásnych hračiek...“

Čo dnes v tejto neľahkej dobe potrebujú naše deti? A nie len na Vianoce – aj keď vtedy možno trojnásobne?

Potrebujú to, čo im chceme my za náš tím v poradni aspoň na Vianoce priať:

Obyčajnú bezpodmienečnú rodičovskú lásku. Namiesto kopy hračiek dostatok času a pozornosti. Namiesto mobilu či tabletu každodenné rozhovory (nie však len o tom, aké má známky v škole). Namiesto telky výlety či hry s rodičmi. Namiesto zákazov, príkazov a rozkazov láskavé slová bez výkričníka na konci. Namiesto prehládania nesprávneho konania rodičovskú dôslednosť. Namiesto kritizovania nedostatkov povzbudzovanie a pochvalu, hľadanie toho dobrého, čo je v každom dieťati. Namiesto „Teraz nemám čas“ – „Pod' a povedz mi, porozprávajme sa“. A najmä často namiesto zbytočných slov jedno veľké objatie.

Najväčšie a najdôležitejšie životné darčeky môžeme dá-

vať našim deťom každú deň, nie len na Vianoce. A verte, že ony nám ich raz budú vracat'.

Krásne Vianoce praje poradenský tím psychologov ABC SCŠPP Námestovo.

PaedDr. Tatiana GANDELOVÁ
riaditeľka

0948 878 873, riaditelstvo@euporadna.sk, www.euporadna.sk, www.naspoklad.sk

cca 1700 zasvätených Panne Márii. Nech je aj toto miesto pre klientov a zamestnancov domova, či ich príbuzných pri návštevách, miestom pokoja a modlitby. Veríme, že aj Panna Mária v tejto záhrade cez svoje orodovanie pomôže tunajším dôchodcom prežiť požehnanú jeseň života. (lú, mk)

Proti zrušeniu OS v Námestove

Okolo zrušenia sídla súdu Námestovského okresu sa vedú rozsiahle diskusie, možno povedať najmä medzi hornooravskou verejnosťou, ktorá nesúhlasí s návrhom novej Súdnej mapy Slovenska z dielne Ministerstva spravodlivosti SR. Ministerstvo navrhuje ponechať na Orave iba súd v Dolnom Kubíne a zriadiť tak Oravský súdny obvod, dôvodiac veľkosťou mesta Dolný Kubín i tým, že je oproti Námestovu hierarchicky vyššie umiestnené, a tak má lepšie predpoklady pre rozvoj infraštruktúry a služieb, ktoré budú využívať návštevníci súdu. Tieto, tvrdenia nenechali chladnými ani predstavitel'ov 23 obcí a mesta Námestovo, ktorí ministerku listom požiadali o opätovné prehodnotenie rozhodnutia. Dôvodmi deviatimi závažnými argumentmi, vyvracajú zdôvodnenie zrušenia Okresného súdu v Námestove ministerstvom spravodlivosti a žiadajú rozhodnutie zmeniť v prospech Námestova. V druhý decembrový deň sa zástupcovia ZMOBO, predseda Ladislav Matejčík, podpredseda Milan Hubík a starosta Bobrova Anton Grobarčík vybrali za zákonodarcami do NR SR osobne vysvetľovať a argu-

mentovať, prečo má OS v Námestove opodstatnenosť. Za zachovanie pôvodných sídel okresných súdov v Žilinskom kraji sa stavia aj Sudcovská rada Krajského súdu v Žiline. Predstavitelia ZMOBO v liste adresovanom ministerke argumentujú okrem iného tým, že v spádovej oblasti okresov Námestovo a Tvrdošín žije vyše 99 tisíc obyvateľov (ku koncu roka 2019), v okrese Dolný Kubín, teda spádovej oblasti tamojšieho okresného súdu, len cca 39 tisíc obyvateľov. Mesto Námestovo je hierarchicky na tej istej úrovni ako Dolný Kubín, má vybudovanú infraštruktúru, celý sortiment ponúkaných služieb, ktoré pokrývajú požiadavky obyvateľov i podnikateľských subjektov z tohto regiónu. A nadôvažok – zákon o obecnom zriadení neuvažuje

Námestovo malo okresný súd už v roku 1871. V novodobej histórii tu vznikol okresný súd koncom 90. rokov, v roku 2004 bol zrušený pre „optimalizáciu súdnej správy“, v roku 2008 sa potvrdila jeho opodstatnenosť a opäť bol zriadený, verejnosti slúži dodnes.

o mestách s vyšším a nižším hierarchickým postavením... Čo sa týka prístupnosti obyvateľov regiónu Oravy k sídlu prípadného budúceho Oravského súdneho obvodu, z údajov vychádza, že Námestovo je prístupnejším sídlom pre podstatnú väčšinu obyvateľov Oravy a úrady by mali ísť bližšie k občanovi. Najvzdialenejšia obec od D. Kubína – Oravská Polhora (3 970 obyv.) má do Dolného Kubína 51 km, Oravská Lesná (3 434 obyv.) 44 km, Rabča (5 070 obyv.) 43 km, Zákamenné (5 488 obyv.) 42 kilometrov. V prípade sídla Oravského súdneho obvodu v Námestove by obyvatelia najvzdialenejších obcí – Kráľovany (431 obyv.) a Zázrivá (2 615 obyv.), mali do Námestova 51 km, Jasenovčania (420 obyv.) a Vyšnokubínčania (787 obyv.) 36 km.

Predstavitelia ZMOBO v liste ministerku teda žiadajú, aby prijaté rozhodnutie bolo prehodnotené a rozhodlo sa transparentne, v zmysle v Reforme deklarovaných kritérií, čo bude prvým dôležitým krokom pri naplnení zámeru vedenia ministerstva spravodlivosti - zvýšiť dôveryhodnosť slovenského súdnictva.

(lú)

Námestovskí chovatelia oslávili 60 rokov činnosti

Tento rok si Základná organizácia Slovenského zväzu chovateľov pripomenula 60 rokov od jej založenia. V roku 1960 sa od spolku poštových holubárov oddelila skupina chovateľov drobných zvierat pod vedením pána Jozefa Moravjaka st. a založili Miestnu pobočku Slovenského zväzu chovateľov drobného hospodárskeho zvieratstva. Postupne sa tento spolok ako aj ostatné chovateľské spolky po celom Slovensku pretransformovali na základné organizácie Slovenského zväzu chovateľov, tieto spadajú pod oblastné výbory (v našom prípade je to oblastný výbor ORAVA) a najvyšší riadiaci orgán, ktorým je republiková rada so sídlom v Bratislave. Náplňou a zameraním zväzu je chov, zušľachtovanie a zachovanie genofondu čistokrvných zvierat: holubov, hydiny, králikov, exotického a okrasného vtáctva, psov, mačiek, drobných hľadavcov, kožušinových zvierat, oviec, kôz a akváriových rybiek. Predovšetkým však našich národných plemien, ktoré sú našim duchovným dedičstvom, naďalej ich rozvíjať šľachtením a v neposlednom rade vytvárať nové plemená.

Za 60 rokov existencie spolku sa v ňom vystriedalo množstvo členov. Mnohí z nich už nie sú medzi živými, mnohí chovať prestali z rodinných, pracovných alebo iných dôvodov. Pre niektorých bolo členstvo len spôsob, ako sa dostať k lacnému krmivu. Mnohí však vydržali a chovateľstvo je pre nich celoživotným koníčkom. Niektorých mladých chovateľov to nasmerovalo v štúdiu a následnom profesijnom živote, stali sa z nich veterinármi lekármi, posudzovatelia zvierat. V súčasnosti je námestovská organizácia s počtom 30 dospelých a 10 mladých chovateľov najväčšou na Orave. O členstvo je záujem od Oravskej Lesnej, cez Babín, Lokcu, Vavrečku, Mútnu, Oravské Veselé, Štefanov nad Oravou až po Oravský Biely Potok. Tento záujem svedčí aj o tom, že sme organizácia „živá“, vyvíjajúca rôzne aktivity. Pravidelne organizujeme zájazdy na národné alebo zahraničné výstavy, zúčastňujeme sa rôznych podujatí zameraných na chov alebo propagáciu čistokrvných zvierat, na jarmokoch, trhoch a podobne. Viac informácií

o nás, členskej základni, diani si môžete pozrieť na našej webstránke <https://chovatelia-names-tovo.webnode.sk>

Pre širokú verejnosť je našou najviditeľnejšou aktivitou organizovanie výstav. Historicky prvú výstavu a to exotického vtáctva sa podarilo usporiadať pod vedením Romana Koládu a Jána Sládkoviča v roku 1978 v kultúrnom dome, nasledovalo ju ešte niekoľko ročníkov. Mnohí z vás si určite spomínate na ukázkové výstavy počas osláv 1. mája v pivnici dneš už neexistujúcej budovy na mieste súčasnej fary. Dôležitým medzníkom bol rok 1999, v ktorom sa v Námestove pod vedením Petra Balušika a Jozefa Pindiaka uskutočnila spoločná 4. Oravsko-Liptovská oblastná výstava. Po vzájomnej dohode chovateľov z Liptova a Oravy, sa určitú dobu organizovali striedavo spoločne

Začiatkom roku na výročnej členskej schôdzi, aj za účasti zástupcu primátora mesta MUDr. Rastislava Zanolita, boli všetkým slávnostne odovzdané pamätne medaily. Súčasťou bolo aj posedenie spojené so slávnostným obedom v príjemnom prostredí reštaurácie Gurmán. Pri príležitosti jubilea spolku boli republikovým výborom za aktívnu chovateľskú činnosť v prospech zväzu odmenení bronzovou plaketou Anton Kurta, Anton Uhliarik a Roman Hrkel', zlatou plaketou Peter Balušik. Za celoživotnú chovateľskú činnosť bol odmenený zlatou plaketou vzácnym jubilant Roman Koláda, ktorý sa tento rok dožil krásneho jubilea 90 rokov. Počas 58 rokov členstva sa aktívne zapája do chovateľského diania. Príkladom toho sú aj tento rok vystavené okrasné holuby na oblastnej výstave. Prajeme

Jubilant Roman Koláda (vľavo), ktorý tento rok oslávil 90. narodeniny, preberá z rúk predsedu organizácie Jozefa Gloneka zlatú plaketu za celoživotnú chovateľskú činnosť, ktorú mu udelil republikový výbor SZCH.

Foto: szch

výstavy jeden rok na Liptove a druhý na Orave. Bola to pre nás veľká skúška, podujat' sa zorganizovať takéto veľké podujatie takmer bez skúseností, pričom väčšinu výstavných klieťok si bolo treba požičať, niektoré doviest' až z Liptova a pod. Podarilo sa to nad očakávanie všetkých a od tohoto roku už nepretržite organizujeme na nábreží Oravskej priehrady vždy koncom septembra výstavy na oblastnej alebo miestnej úrovni. Postupne sme si svojpomocne obstarali, vyrobili aj potrebný výstavný materiál. Tento rok to bola 25. Oblastná výstava Oravy. Stihli sme to ešte tesne pred zákazom spoločenských podujatí z dôvodu nepriaznivého vývoja Covid-19. Aj vďaka peknému počasiu sa výstava vydarila ku spokojnosti všetkých.

mu hlavne veľa zdravia a aby nás všetkých ešte dlho tešil svojou prítomnosťou.

Čo dodať na záver? Snáď len zaželať si, aby náš spolok fungoval ešte dlhé roky. Určite vysloviť veľké ďakujem všetkým členom aj tým bývalým za ich prácu a prínos v prospech a rozvoj spolku. Poďakovať sa mestu, sponzorom a všetkým našim priaznivcom za podporu.

Pavol SPUCHLÁK

Predám stavebný pozemok v Zubrohľave o rozlohe 1 225 m², cena m²/30 €, bez GP. Pozemok je súčasťou parcely s 10-mi spolumajiteľmi. Tel. 0950 335 938

ŠTASTNÉ A VESELÉ VIANOCE BEZ ODPADU

AJ VIANOCE JE MOŽNÉ PREŽIŤ EKOLOGICKY. AKO POČAS SVIAJKOV VYTVORIŤ ČO NAJMEANEJ ODPADU?

- Umelý stromček nahradíme čečinou vo váze alebo stromčekom zasadeným v črepníku. Vydrtí dlhšie a v lete môže zdobiť balkón či záhradu. Výbornou alternatívou môžu byť stromčeky vyrobené z europaliet, konárov, starých kníh, dreva alebo papiera.
- Uprednostnime ekologickú výzdobu a prírodné dekorácie – drevené alebo papierové ozdoby. Prípadne sa nechajme inšpirovať prírodou a použijeme na zdobenie sušené ovocie, šišky či včelí vosk.
- Nakupujeme s mierou, uvedomelo a zodpovedne – základom je mať vopred dobrý nákupný zoznam. Čo najviac potravín nakupujeme bez obalu a vyberáme suroviny od lokálnych predajcov.
- Zamerajme sa na „zelené darčeky“, ktoré nie sú materiálne, a prispejme tak k ochrane životného prostredia – poteší vstupenka do divadla, jazykový kurz či iný zážitkový darček. Ak sa nechceme vyhnúť fyzickým darčekom, vyberajme lokálne – napríklad ekologickú kozmetiku, upcyklované oblečenie či knihy z antikvariátov.
- Na balenie darčiekov nie je potrebné kupovať baliaci papier. Postačí ten, ktorý ste si odložili z predchádzajúcich Vianoc. Štýlovo vyzerá aj balenie do novinového papiera.
- Do ovládačov a detských hračiek odporúčame kúpiť nabíjateľné batérie. Spotrebiče, ktoré nám doslúžili, odovzdajme na zberný dvor alebo predajcu, ktorí sa postarajú o ekologickú likvidáciu.
- Vianočné pozdravy posielajme e-mailom.

A NAKONIEC, AK UŽ ODPAD VZNIKNE, USILUJME SA HO ZODPOVEDNE TRIEDIŤ. LEN VYTRIEDENÝ ODPAD SA DÁ ZHODNOTIŤ A RECYKLOVAŤ. RIADTE SA PRAVIDLAMI TRIEDENIA SVOJEJ OBCE.

1. SNAŽTE SA ODPAD NETVORIŤ VÔBEC.
2. ZÁLOHOVANÉ OBALY NEPatria DO KOŠA, VRÁTIŤ ICH DO PREDAJNE.
3. DODRŽIAVATE FAREBNÚ ABECEDU TRIEDENIA. SKLU PATRÍ ZELENÁ, PAPIERU MODRÁ, PLASTOM ŽIŤA, KOVOM ČERVENÁ A NÁPOJOVÝM KARTÓNOM ORANŽOVÁ FARBA. NÁPOVIE VÁM AJ OZNAČENIE NA OBALĚ. RIADTE SA PRAVIDLAMI SVOJEJ OBCE.
4. IEN VYTRIEDENÝ ODPAD SA DÁ ZHODNOTIŤ A RECYKLOVAŤ.
5. TRIEDTE ODPAD, OPLAŤ SA TO. ZA VYTRIEDENÝ ODPAD OBČAN NEPLAŤ, JEHO ZBER HRADIA VÝROBCOVIA PROSTREDNÍCTVOM OZV ENVVI - PAK.
6. OBAL OZNAČENÝ PATRÍ DO TRIEDENÉHO ZBERU.

Proti vtáčiemu ostrovu petíciou

Obyvatelia Slovenska, zvlášť oravského regiónu podpisujúci petíciu proti pripravovanej stavbe umelého vtáčieho ostrova na Oravskej priehrade, žiadajú ministra životného prostredia Jána Budaju, aby tomu zabránil. Iničiátori petície z radov rybárov, ochranárov, poľovníkov, ekologických aktivistov, poľnohospodárov a zástupcov z oblasti cestovného ruchu svoje tvrdenie, že nový ostrov prírodu neochráni, skôr jej uškodí, zdôvodňujú viacerými argumentmi: Podstatným je najmä ten, že pre tento obrovský zásah do prírody sa neuskutočnilo posudzovanie vply-

vu na životné prostredie (EIA). Zdôrazňujú tiež, že zastavaná plocha ostrova bude viac ako 12 tisíc m² a do vód priehrady bude treba nasyť v priebehu dvoch mesiacov 81 tisíc m³ zeminy a kameňa, čo je 2 500 až 5 000 plne naložených nákladných áut. Keďže na Orave je kvalitného kameňa málo, treba ho doviezť autami, ktoré do ovzdušia vypustia tony CO². Výstavbou ostrova dôjde podľa iničiátorov petície k nenávratnému zničeniú mokradských biotopov a ekosystémov v okolí priehrady a majú za to, že aj tento ostrov by začala okupovať čajka bie-

lohľavá, na priehrade nepôvodný druh, ničiaca všetko okolo, proti hniezdenu ktorej sa má údajne zabrániť práve výstavbou nového ostrova. Iničiátori v petícii navrhujú iné riešenia pre hniezdenie chráneného vtáctva, než je postavenie vtáčieho ostrova. Cieľom je do konca roka vyzbierať minimálne 10 tisíc podpisov a vytvoriť tak verejný tlak na zrušenie tejto, podľa iničiátorov nezmyselnej a škodiacej aktivity. Ak chcete podporiť zámer zabrániť výstavbe vtáčieho ostrova, petíciu môžete podpísať na: www.peticie.com/zastavme_ostrov

ZUŠ I. KOLČÁKA

ZUŠ Ignáca Kolčáka súťažila na Viva Talent Festival 2020

Všetko sa začalo jedným nevinným surfovaním na internete, keď sa zrazu zjavilo okno – Viva Talent Festival 2020. Akýsi vnútorný popud podráždil myseľ a zrodila sa myšlienka: „Čo, keby sme to skúsili so zborom? Vzápätí nastalo váhanie – neviem, či to bude dobré, veď je to medzinárodná súťaž a my spievame len 4 roky a každý rok sa musíme popasovať s realitou, kedy nám absolventi odídu a prídu noví speváci. V našom zbere nie sú len žiaci, ktorí chodia na spev, ale aj iné odbory, dokonca aj výtvarníci...“

Keď sme túto myšlienku predniesli našim zboristom, nadšene prijali výzvu a s veľkým odhodlaním sme všetci začali zháňať sponzorov, aby sme v marci 2020 mohli do Košíc vycestovať. Ako záprakom sa podarilo dať dokopy financie, vybrať všetko potrebné, zboristi, kapela a všetci zainteresovaní poctivo cvičili a pripravovali sa na veľkú konkurenciu.

Zbor Altebasso.

Foto: zus ik

Blížil sa termín súťaže, každý si už pomaly balil batožinu a zrazu bum – zatvárajú sa školy, my nemôžeme navštevovať, ostali sme doma dúfajúc, že sa všetko rýchlo skončí a my dotiahneme repertoár a pôjdeme si zasúťažiť. Ale pandémia mala iné plány. Sklamani sme čakali, čo ďalej. Svetielko nádeje svietilo v júni, keď sme sa zas mohli stretnúť a zaspievať si spolu.

Už sme ani nedúfali, že nejaká súťaž bude, zrazu sa nám

všetko zdalo zbytočné. A zas nás zachránil internet, cez ktorý sme dostali správu, že festival sa uskutoční, ale len online formou. Sklamania bolo medzi speváckmi dost, veď sa tešili na výlet a iné zbory. Napriek všetkému sme prehládali svoj videoarchív a našli nahrávky dvoch súťažných skladieb.

So zmiešanými pocitmi sme sa rozhodli spolu so školskou kapelou Sun Employees zapojiť aj do online súťaže v novembri

2020. A netrpezlivo sme čakali na zverejnenie videí ďalších súťažiacich. Bolo ich neúrekom, pretože sa do súťaže prihlásilo celkovo 88 účastníkov zo Slovenska, Ukrajiny a Poľska.

Každá žánrová oblasť mala svoju odbornú porotu, ktorej predsedkyňou bola operná speváčka a hlasová pedagogička Mgr. Ágnes Hornyák a ako špeciálny hosť galashow sa predstavil spevák Tomáš Buranovský.

Po skoro mesačnom sledovaní online súťaže prišiel ten vytúžený deň vyhlásenia výsledkov. Naše srdiečka sa zachveli radosťou, keď sme sa dozvedeli, že školská kapela Sun Employees pod vedením Mgr. Michala Puchela sa vo svojej kategórii umiestnila na bronzovom mieste. Už sme ani nedúfali, keď zrazu zazneli slová: „Spevácky

zbor Altebasso pod vedením Mgr. Evy Bucovej, Mgr. Lubomíry Puchelovej, PhD., a Mgr. Martina Namislovského zo ZUŠ Ignáca Kolčáka v Námestove získava Hlavnú cenu – Grand prize a postup na súťaž Tatras Talent Cup 2021 v Poprade.“

Zrazu nás zaliala vlna veľkej radosti, šťastia a prekvapenia. Tú ešte znásobili ďalšie ocenenia - mimoriadne ocenenie za vysoký profesionalizmus a profesionálnu aktivitu získali Mgr. Eva Bucová, Mgr. Lubomíra Puchelová, PhD., Mgr. Martin Namislovský a Mgr.

Michal Puchel a posledným špeciálnym ocenením, ktoré získala Základná umelecká škola I. Kolčáka v Námestove je Grand na účasť v súťaži Art Talent Festival 2021 v zahraničí.

Sme radi, že život nám po-

núkol takúto skúsenosť. Naše deti a pedagógovia odvedli kus práce. Speváckemu zboru Altebasso, školskej kapele Sun Em-

Kapela Sun Employees

ploeyes a našim pedagógom srdečne blahoželáme k výborným výsledkom ich práce a prajeme im veľa úspechov v ďalšej profesionálnej činnosti.

Eva Bucová
ZUŠ I. Kolčáka

ZŠ SLNEČNÁ

Mikuláš, Mikuláš, čo mi dáš...

Už sa to blíži, vo vzduchu bolo cítiť napätie plné očakávaní všetkých, starších či mladších, veľkých či malých. Všetci si v predvečer sviatku sv. Mikuláša s iskierkou v očiach pripravili vyčistené a vyleštené čižmičky, botasky, či tenisky do oblokov a pred dvere. Všetci s napätím očakávali, čo sa stane, pripravili brúška na všetky droboty, ktoré očakávali.

V myslí si opakovali slová básničky, pesničky či riekanky, len aby potešili milú návštevu a prekvapili rodičov. Žiarivé očka vykukali von oknom. Podobali sa malým hviezdíčkam na oblohe a netrpezlivo sa v myslí pýtali sami seba: „Kedy už len príde?“

Jemné zvonenie zvončeka sa pomaly blížilo aj k našim dverám, konečne prišla vytúžená chvíľa. Radosť sa miesala so strachom a s nedočkavosťou. Už prišlo jemné

zaklopanie na dvere a dlho očakávaný moment bol tu!

Kľučka dverí sa pohla aj v našej škole. A žiaci prvého stupňa sa dočkali dobrostredného Mikuláša s bradou. Jeho láskavé oči prechádzali z jednej vysmiatej tváričky na druhú. Cez plece mal prehodené vreco plné dobrôt. Slinky sa zbíhali všetkým deťom. Aby si ich zaslúžili,

Mikulášovi zaspievali i zarecitovali. A on potom zložil vreco a všetky sladkosti putovali do detských ručičiek. Vreco sa vyprázdnilo a Mikuláš sa pobral ďalej. Žiaci mu poďakovali, zakývali so želaním, aby o rok prišiel zas... a s radosťou sa zahryzli do sladkej dobošky.

Mgr. Lubica Mináriková
ZŠ Slnečná

Pri dobrých deťoch Mikuláš vyprázdnil svoje vreco s darčekmi.
Foto: zš sl

MŠ ROZPRÁVKOVO

Príchod Mikuláša, čerta a anjela sme s deťmi dlho očakávali a tak sa aj náležite pripravili s programom, aby sme si jeho návštevu uctili.

Deti sa veľmi tešili, od Mikuláša dostali balíčky za krásny program a tiež aj spoločnú fotku.

Vianoce sú pre nás aj symbolom pomoci iným deťom a rodinám, ktoré si nemôžu dovoliť to, čo je pre nás samozrejmosť, a preto sme uskutočnili zbierku s rodičmi a deťmi a veci, hračky, ktoré už nepoužívame, sme zozbierali a tak urobili radosť iným detským očiam prostredníctvom Komunitného centra Námestovo. Deti sa tak naučili, že na Vianoce nemusíme vždy iba dostávať, ale že skutočná hodnota Vianoc spočíva v tom, že si pomáhamo a tešíme sa, keď môžeme niekoho obdarovať aj my. (ek)

KOĽKO LÁSKY SA ZMESTÍ DO KRABICE OD TOPÁNKOV?..

Každý má mat' malý darček, či babička a či starček. Všetci na vás myslíme, krabičky vám chystáme. Dali ste nám toľko lásky, ostali vám sivé vlásky. A čo my vám môžeme z lásky dať? Snáď aspoň malé darčeky a ŠTASTNÉ VIANOCE Vám priat'!

Do krásneho projektu sa zapojila celá naša 6. triedna MŠ v Námestove na Brehoch. VĎAKA patrí nielen organizátorom, ale aj všetkým rodičom našich deťúreniec, ktorí nám v tom s chuťou a ochotou pomohli. Každá trieda vyrobila niekoľko VIANOČNÝCH krabíc od topánok a naplnila ich hlavne LÁSKOU a rôznymi prekvapeniami pre seniorov v domovoch dôchodcov.

Tak ŠTASTNÉ A VESELÉ vám všetkým zo srdca prajeme ☺

Kolektív učiteliek
MŠ Vetrná

MŠ VETERNÁ

Radosťné Vianoce
a veselý nový rok 2021

praje kolektív

ZŠ. Slnečná, Námestovo

S dielom sa treba podeliť. Vtedy sa radosť znásobuje a ...

V práci pri šírení a rozvoji kultúry prežila celý svoj pracovný život. Požiadali sme ju zaspomínať si naň. Riaditeľka Domu kultúry v Námestove Mgr. Eva MUŠÁKOVÁ.

• **V kultúre v Námestove pracujete 43 rokov. Čo vás zlákať na túto životnú cestu a ako vtedy vyzeral – prakticky takmer pred polstoročím – kultúrny život občanov Námestova?**

Na rozdiel od súrodencov – gymnazistov som skúsila umelecko-priemyselnú školu – v Kremnici. Podarilo sa. Ešte v 4. ročníku som iniciovala vytvorenie výtvarného odboru a za pomoci vedúceho odboru školstva bývalého ONV v Dolnom Kubíne a vtedajšej riaditeľky ZUŠ Violy Trabalíkovej sa to podarilo. Bola som prvou učiteľkou výtvarného odboru na tejto ZUŠ-ke. Neskôr som, ako vedúca záujmovo-umeleckej činnosti a estetiky, s vtedajším riaditeľom Štefanom Srogoňom zakladala dom pionierov, v súčasnosti centrum voľného času. Som rada, že obidve inštitúcie, aj ZUŠ, aj CVČ sa rozrástli a fungujú doposiaľ.

V roku 1984 na požiadanie vtedajšej riaditeľky Márie Rybárovej som nastúpila do novozriadeného Mestského kultúrneho strediska, v súčasnosti Dom kultúry v Námestove, kde som mala na starosti záujmovo-umeleckú činnosť a profesionálne umenie. Fungovali divadelné súbory, ktorých v jednom čase bolo v meste šesť, dva detské, dva mládežnícke a dva súbory dospelých. Ak bolo potrebné, na súťaž sme si požičali herca z iného súboru. Tridsať rokov fungovala v Námestove Krajská divadelná prehliadka začínajúcich divadelných súborov, sedem rokov divadelná prehliadka pre špeciálne školy.

Po odchode riaditeľa Milana Oláha v roku 1994 som sa postupne stala riaditeľkou domu kultúry s prestávkou troch rokov až po súčasnosť.

S mojimi kolegami sa mi podarilo v rámci kultúry ponúknuť pre obyvateľov mesta, regiónu, celého Slovenska a tiež zahraničia, festivaly, výtvarné súťaže, ktoré majú 25 rokov, viac ako 30 rokov, dokonca 45 rokov. Okrem profesionálneho umenia, ktoré je porovnateľné s inými väčšími mestami, dostali priestor aj neprofesionálni umelci. Spomínam si na prvé začiatky na nábreží Oravskej priehrady, keď na drevených doskách položených na tráve tancovali súbory, aby spríjemnili letné nedeľné popoludnia a teraz, aký amfiteáter, a priestor! Iné mestá nám ho závidia. Pa-

mätám si ešte, ako v tomto priestore bolo obyčajné smetisko. Vtedajší primátor Ivan Krušínský ho nechal vypratáť a postupne tu vyrástol areál, kde sa odohráva život mesta počas celého roka. Dychová hudba Bernolák pod vedením Antona Sivoňa st. pravidelne vyhrávala pod gaštanmi pri Magure, bola súčasťou pohrebob, svadieb, ... na schodoch pred Domom módy sme hrali detské divadlo. Vystupovali mažoretky – bolo to ešte na starom Hviezdoslavovom námestí. Ich vystúpenie si prišlo pozrieť veľké množstvo ľudí, aj jeden zvedavý potkan, ktorý vyliezol z kanalizácie a Ján Štefaničiak rýchlo priniesol metlu zo svojho obchodu a snažil sa ho tanečným krokom, aby si to nikto nevšimol, dostať späť do kanalizácie. Bolo to veľmi komické, okolostojaci si mysleli, že je to súčasť programu, potkana si nikto nevšimol...

• **Rozvoj záujmovej umeleckej činnosti, najmä detí a mládeže je oblasť, ktorá akcentuje vo vašej práci prakticky počas celého výkonného i riadiaceho obdobia v DKNO a nielen výtvarný, ale i hudobný či ďalšie odbory nesú tieto stopy.**

V minulosti som sa venovala detským divadelným súborom, získali sme nejedno ocenenie, mali sme mažoretky, organizovali sme tanečné kurzy, výtvarné plenéry, výsledkom je galéria obrazov na mestskom úrade. Stredoškolské výtvarné vzdelanie som si medzičasom v rámci vysokoškolského rozšírila o históriu, muzeológiu, etnológiu, skratka, kultúre sa venujem všeobecne, ale vždy som mala na pamäti výchovu, vzdelávanie a postupne som, určite aj vďaka spomínanému štúdiu, prišla na to, že dospelí sa lepšie duchovne obohacujú cez deti. Tým, že deti prichádzali na výstavy, výchovné koncerty a rozprávali svojim rodičom, alebo im kládli otázky, rodičia sa snažili informácie doplniť, aby im vedeli odpovedať. Okrem toho aj do festivalov, ak nie sú vyslovene zamerané na deti či mladých, dá generácia popri už slávnej, úspešnej generácii umelcov účinkuje v samostatnom koncerte alebo spoluúčinkuje v úvode koncertu. Ak budú vhodné podmienky, zaujímavý projekt s touto ideou uvidíme na 45. ročníku Hudobného leta. Veľmi dobre reprezentuje

Mesto Námestovo Gorazdovo výtvarné Námestovo, celoslovenská výtvarná súťaž, ktorej sa zúčastňujú deti od materských až po stredné školy.

• **Spomínate históriu niektorých podujatí s dĺžkou trvania niekoľkých desaťročí... Prečo podľa vás nedostali pečať starých, komunistických, prežitých, nemoderných, ale naopak, sú stále navštevované, prichádzajú na ne účinkujúci zo zahraničia, a to nielen z Európy...?**

Nemám rada takéto hodnotenie, umenie tu vždy bolo, všetko na svete má svoj význam, ako aj naše bytie, nie sme tu iba pre seba, ovplyvňujeme životy druhých. Vieme, že veľké veci sa skladajú z malých, drobných, mnoho rás neviditeľných, tak ako prvotná myšlienka vytvoriť podujatie. Určite jej autor alebo autori na samom začiatku nepredpokladali, že bude trvať tak dlho, je

však za tým práca, ktorú nie je vidieť, iba výsledný efekt a tak to má byť. Podujatia s dlhoročnou tradíciou vnímam aj ako formu propagácie mesta a tiež krajiny, predstavujem si, ako prídu účastníci festivalov, ktorí majú len chabé informácie o našej krajine a tu stretnú milých ochotných ľudí, pri návrate domov rozprávajú o skúsenostiach, aké mali s nami. Veď ak by nechceli, nevracali by sa do malého mesta v takej malej krajine, keď ich účasť je prirodzená na veľkých známych festivaloch. Ale zase je to o ľuďoch, spolupráca s doc. Milanom Kolonom prináša veľké ovocie napríklad pri Námestovských hudobných slávnostiach. Ešte vari spomeniem Hudobné leto na Slanickom ostrove, najstarší zdedený festival, ktorý sme od Trstenej prebrali pri 15. ročníku a v budúcom roku oslávi 45 rokov, ktorého čestným prezidentom je operný spevák Miroslav Dvorský. Majster Peter Michalica je hosťom, ktorého si radi vy-
pochujú poslucháči nielen ako

huslistu, ale aj ako rozprávača. Na jednom svojom koncerte mal spoluúčinkujúceho – študenta z Tokia, ktorého rodina je viac ako tristo rokov súčasťou ich náboženského života, a on, aby mohol ísť študovať hudbu, musel si vyžiadať povolenie od celej rodiny. Súhlas dostal, ale musel informovať o miestach svojho účinkovania.

• **O vás je známe, že „pod strechu DKNO“ ste popri šírení kultúry a umenia, ktoré povznášajú človeka, priniesli aj aktivity, ktoré poslúžia tiež duši človeka. Prečo a ako na to prišlo?**

Vyvstalo to akosi z môjho vnútra. Keď som bola ešte školáčka, s kamarátkou Valikou Gogolákovou sme si v Oravskej Jasenici, odkiaľ pochádzam, zaumienili, že budeme v kostole čítať životopisy svätých. Bolo to hlavne v nedeľu poobede na pobožnosti. Veľmi sme chceli, aby

aj duchovný odkaz nášho dedičstva, Hudobné leto spájajúce sa tiež s históriou... Keby sme si to len vedeli uvedomiť a byť patrične hrdí! Keď sme krátko po revolúcii v '89 boli ako delegácia z mesta v družobnom meste v Holandsku, videli sme, akí boli domáci hrdí na pobrežný maják, ktorý tam bol najvyšším bodom. ... my tu máme toľko krásy a nevieme si to vážiť!

• **Kultúra má nielen duchovný, ale aj materiálny rozmer, zvlášť, ak hovoríme o stánku kultúry. Už niekoľko dlhých rokov sa hovorí, že dom kultúry potrebuje nutne rekonštrukciu, prístavbu, nadstavbu... Vy síce na tieto zásadné zmeny exteriéru dosah nemáte, ale zásadne ste sa rozhodli zmeniť interiér domu kultúry. Úspešne je zrealizovaná digitalizácia kina, výmena sedačiek a podláh v kinosále, urobili ste komplexnú infraštruktúru knižnice, novú tvár dostali kancelárie, toalety pre verejnosť, vymenili sa okná, a na ďalších aktivitách v interiéri objektu domu kultúry sa pracuje. Mohli by sme teda použiť známe, že -**

tam, kde je vôľa, tam je cesta?

Poviem to inak – všetko má svoj čas. Práve preto, že som v kultúre prežila celé to obdobie, snažím sa veci chápať tak, že vždy bude pre každého prioritou niečo iné. Finančné prostriedky sú obmedzené, a preto niekto opravuje chodníky, cesty, budovy. Budova Domu kultúry bola stále „v očakávaní“, čakalo sa na veľké projekty, tak sme si s kolegami riešili, a aj v súčasnosti riešime úpravu priestorov vypracovaním projektov z Fondu na podporu umenia, Audiovizuálneho fondu, so spoluúčasťou z rozpočtu Domu kultúry a tie veľké projekty so spoluúčasťou z rozpočtu mesta.

Do konca roka sa okrem podlahy a sedadiel v kinosále dorieši dokurovanie a podali sme ďalší projekt na dokončenie druhej etapy knižnice. Verím, že tak ako prvý, aj tento bude úspešný. Taktiež festivaly a podujatia realizujeme z podaných projektov.

• **Blížia sa Vianoce. Spomeňte si na niektoré tradičné podujatia, ktoré tešili srdcia malých i starších námestovčanov v tomto predvianočnom čase v minulosti a čo DKNO ponúkne obyvateľom mesta v tomto predvianočnom čase...**

Odvtedy ako som začala pracovať v kultúre, sme s divadelným súborom robievali Mikuláša nielen po celej Orave, ale aj mimo nej. Mikuláš s anjeličkami, snehovou kráľovnou a niekedy aj s čertom na koči s roľníkmi pristavil na Hviezdoslavovom námestí alebo na nábreží v amfiteátri a rozdával darčeky všetkým deťom, ušlo sa aj tým, ktorí sa zo zvedavosti len tak pristavili. Odkedy si pamätám, postavu Mikuláša stvárňoval nebohý primátor Ivan Krušínský. Spomínam si, bolo to v začiatkoch po revolúcii, vymyslel mikulášku sánkovú vďaka kopci za Saleziánmi. Víťazom, ale tiež komu sa ušlo, rozdával modlitebnú knižku – jednotný katolícky spevník. Vtedajší pán farár, dp. Jozef Vrbovský ich mal na sklade veľa a tak sa dohodli, že by sme ich mohli darovať. Pri výzve na sánkovanie sa podaktorí najskôr okúňali, ale keď videli, aká je odmena, zrazu sa všetci chceli sánkovať, nielen malí, ale aj tí skôr narodení. Veru bolo poriadne veselo. Teší ma, že aj teraz, napriek pandémie, mikuláška tradícia pokračuje, veď radosť treba rozdávať v každom čase. Zazitú tradíciu pred Vianocami bolo, že sme veľmi chceli prezentovať remeselníkov z Námestova a okolia, pozývali sme rezbárov, maliarov, drôtikárov, medovníkárov, včelárov s medovinou, ale i trdelníkarov... Úmysel bol dať priestor domácim, preto aj názov Remeselnícke Vianoce. Niekoľko rokov sú to už iné trhy, pripodobňujú sa vianočným trhom vo veľkých mestách. Chvála Bohu stále je ich súčasťou živý Betlehem. Z toho majú veľkú radosť všetci. Deti si obzerajú zvieratka, vystúpenie mladých, dospelí popíjajú punč... Pekné.

Človek je tvor spoločenský a preto, ak niečo vytvorí, nestačí, že sa bude zo svojho diela tešiť sám. Veľmi rýchlo by ho to omrzelo. O radosť, ale aj starosť sa potrebuje podeliť. V tom prípade sa radosť znásobí a starosť sa, naopak, zmenší. A preto všetkým, s ktorými som sa počas celého môjho pôsobenia v kultúre takto delila, ďakujem a prajem požehnané Vianoce a veľa Božej milosti a lásky.

Rozhovor pripravila Anna LAJMONOVÁ

SPOMIENKY NA PAVLA ORSZÁGHA HVIEZDOSLAVA

Choč i Babia hora smutne sklonili svoje staré hlavy

Jesenný vetrik letel nad krajinou, keď smútok zaľahol na mladé Slovensko. V Dolnom Kubíne 8. novembra 1921 na svítaní vydýchol čistú dušu k nebesiam najväčší slovenský básnik P.O. Hviezdoslav. Celý život bojoval za slobodu zeme, do lona ktorej bol uložený na večný odpočinok. Na pohrebných obradoch v evanjelickom chráme, ktoré sa konali 13. novembra 1921, katolícky biskup Marián Blaha v časti príhovoru povedal: „Krásne boli tvoje piesne ako hory a slovenské bystriny, múdre ako slová svätých mužov. Učil si nás nimi nielen pokore, ale i mužnej národnej a občianskej hrdosti“. Slovenský národ pochoval veľkého syna, ale nezabúda, vzdáva mu svoju úctu aj naďalej. Na budúci rok si pripomenieme 100 rokov od tichého odchodu básnika do večnosti.

Milovník prírody

P. O. Hviezdoslav básnikom, akých Božia prozreteľnosť len zriedka dáva i tým najväčším národom. Jeho diela sú plodmi hlbokkej básnickej duše, na ktoré by mohol byť hrdý hociktorý kultúrny národ. Preklady z cudzej literatúry sú tak dokonalé, že sa čítajú ako pôvodné diela. To je dôkazom toho, že slovenská reč je práve tak vyspelá, bohatá na výrazy ako hociktoré iné reči. Po skončení štúdií sa stal sudcom, potom pravotárom v Námestove. Neskôr sa pravotárstva vzdal a venoval sa len básnictvu. Citovo zblížoval ľudí s prírodou, o čom svedčia jeho lyrické rozhovory s kvetmi na úbočiach alebo opisy hôr, lúk, bystrých potokov či skalných brál.

„A vy tam na briežku?
– My sme sedmikrásky.
– Čo robíte? – Čosi!
Češeme si vlásky“.
/II, Jarné kvietky/

V Námestove mal spokojný život v kruhu svojich priateľov. Bol práve tak veriacim kresťanom ako ľud, medzi ktorým žil, miloval ho a ospevoval vo svojich dielach. V chudobnom, ale čarokrásnom prostredí hornej Oravy vyhľadával tiché miesta a vnímal ich poéziu. Ich krásou naplnil svoju dušu. Z jeho pera tu vyšli najkrajšie diela Žalmy a hymny, Letorosty I. II. III, Prechádzky jarom, Prechádzky letom, Sonety, Hájnikova žena, eposy Ežo a Gábor Vlkolinský, biblická poézia Agar, Ráchel, Vianoce, dráma Otčim, i celý rad drobnej lyriky i epiky.

V úryvku z Hájnikovej ženy, keď si mladý horár Michal Čajka vezie zo svadby mladé zieňa

„les celý ozýval sa plesom,
jak k radostnému
úvítaniu...“
„Len jedlica, čo stála
kde-tu popri ceste,
tá mlčí, čosi zvlášte hľadá:
istotne sledí po neveste,
a zočiac ju: ha, to je mladá!
hneď zatlieska
tiež vetvicami,
na pozdrav šumí, kloní sa,
sťa keby dáka rečnica,
že: víťaj, víťaj medzi nami!“

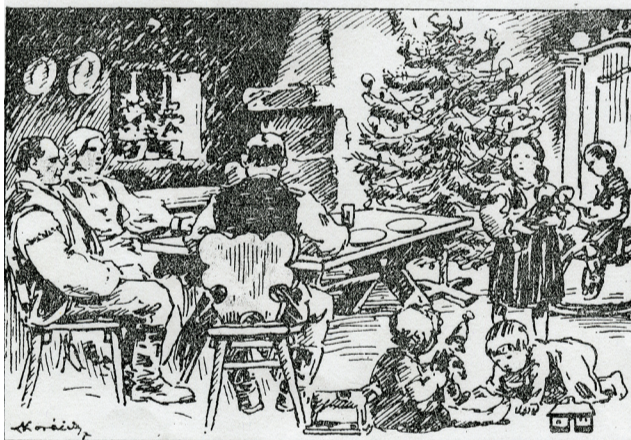

Foto: int.

veľmi rád. To všetko vzbudilo vo mne veľkú úctu voči dobrému pánovi, mal som ho rád. Pravda, vtedy som ešte nevedel pochopiť, že on je našim veľduchom a poetom, ktorému náš ľud preukazoval veľkú úctu. Mojou najväčšou radosťou bolo, keď som ako miništrant chodieval do jeho domu s pánom farárom na koledu. Hviezdoslav bol spriatelnený s farárom Jozefom Hoblikom, s ktorým ako s národovcom a redaktorom novín „Vlast a svet“ sa často schádzal a besedoval. Najmilšie mu boli vianočné sviatky. Vtedy sa venoval výlučne básnic-

básnik dáva vítať mladú hájnikovu ženu plesaním celého lesa. Ale jedľa popri ceste nestačí vo svojej osamelosti na plesanie. Nuž zatlieska neveste na uvítanie vetvami. Poet, veľký milovník lesa, nachádza vo svojom básnickom dramate mladej lásky prostého ľudského páru znova príležitosť, aby ospevoval storakú krásu velebnej horskej prírody.

„Na medzi miesto
som zaujal,
pohovku v povleku
strakatom,
pokrytú prírody brokátom,
na akej neseda ani kráľ“.
(VI, Oráč a kosiec)

Kresba: akad. maliar Andrej Kováčik – z knihy Otava – Čítanka pre 4. a 5 ročník slovenských ľudových škôl, rok 1927

Zlatá záplava snečného lasu, ktorá zalieva pole, škovránkov spev nad roľníkom, ktorý orie, hlas spiežovcov, farbitosť v lese, na lúke a v poli žatva „zlatoodená“, to všetko bolo najpríťažlivejšou láskou básnika.

Zo spomienok Ignáca Grebáča Orlova

Rodák z Námestova, Ignác Grebáč Orlov, kňaz a literát, píše: „Na nášho zvečnelého veľkého poeta Hviezdoslava mám veľmi milé spomienky ešte z detstva. Keď býval v mojom rodisku v Námestove ako pravotár, bol som malým žiakom. Často som ho vidával na prechádzkach po „Deputáte“ pri rieke Orave, ako zadumaný pozeral na okolité návršia, doliny a háje. Počúval som, ako ľudia hovorili o ňom ako o našom dobrom pánovi, ktorý má Slovákov

že som mohol byť v dome Hviezdoslava. Robilo to na mňa veľký dojem. Vtedy som už trochu chápal, že on píše slovenské verše. V kútku duše som obdivoval veľké rady kníh, ktoré boli poukladané v jeho knižnici. Myslel som, že to musí byť veľmi múdry pán, keď má toľko kníh. To vzbudilo vo mne ešte väčší obdiv. Preto som sa snažil, aby ma pán kaplán zadelil na koledu vtedy, keď sa išlo „za ulicu“, kde býval Hviezdoslav. Ťahal som sa tam nie preto, že nás tam dobre pohostili, ale že som pokladal za veľkú česť byť v jeho dome.

Už vtedy vo svojom detskom chápaní som si zaumienil, že i ja musím byť tiež taký Slováč, a od tej doby som mal veľmi rád slovenské knihy. Čím väčší nám ich zakazovali, tým väčší som po nich túžil. Keď sa Hviezdoslav z Námestova presťahoval do Dolného Kubína, ja som sa stal gymnazistom, ale bol som už cítiacim, presvedčeným Slovákom, národovcom. Najradšej som čítaval jeho básne, ľúbil som ich, trbil som svoj cit a keď som sa dal písať, i svoje pero. Tešil som sa, keď po mojom vysvätení za kňaza som sa dostal do Veličnej pri Dolnom Kubíne, do blízkosti Hviezdoslava. Aspoň som ho mohol častejšie vidieť a občas navštíviť. Vtedy to boli pre mňa sviatočné chvíle, keď mi náš zvečnený poet ukázal niektorú svoju prácu a dával mi rady pre písanie. To mi dávalo sily a vytrvalosti v práci pre Cirkev a za národ.

Oslava básnikových 70. narodenín

Druhý február 1919 bol nám akoby národným sviatkom. Vtedy slávil 70. narodeniny náš veľký básnik P.O. Hviezdoslav. Oslava sa konala na dvorane stoličného domu. Aj delegácia z Námestova prišla vzdať hlbokú úctu veľkému človeku a básnikovi, ktorý si čistotu svojej poézie vždy zachoval. Bol veľmi dojatý a všetkým stískal ruky.

Zas zavítali Vianoce

Pavol Országh
Hviezdoslav

Zas zavítali Vianoce.
Ich svit to v oknách blyskoce
kol z jedlíc, vzrastlých
do povaly,
tak zelene sa stanúc kvetom.
I my sme svetlá rozožali.
Jak blaze malým-veľkým
deťom,
že v splnku vidia nádeju!
ach, a nás slzy zalejú...

My, ruky v malobe skl'účené,
tie slávojasu plamene,
vyrážajúce v ples
vždy tuhšie,

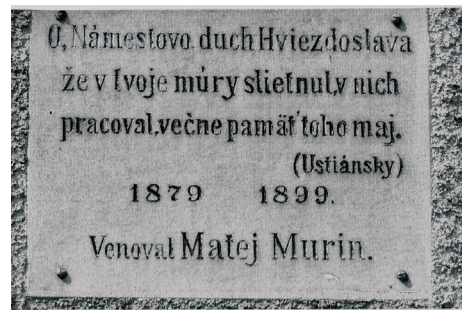
nemáme sily prijať jasne;
nám ony neožiaria duše,
už v oku nám ich paprsk
zhasne —
Nie nedbalci sme, pohani,
len vydedení, sklamaní!...

A preds' i smútku cez oblak
povznesme zaslzený zrak
ku tváram, na nichž
radosť žiari!
I tak má oprávnenosť veľkú:
na spôsob rozplakanej
chmáry
odrážať dúhou slnko celku;
byť iných šťastiu zrkadlom,
a sám tak
účastniť sa v ňom...

Ale zdravie nášho drahého básnika bolo už silne podlomené. Srdce slabo pracovalo, veľmi trpel, najmä počas vojny, keď na frontoch padala naša Slovač. Mal veľkú radosť z oslavy narodenín, otriasla jeho telesnou schránkou. Zo všetkých strán prichádzali gratulanti. V krojovaných skupinách v hojnom počte prišiel hornoraj dolnooravský ľud. Odznali prednášky, rozhovory, recitácie, zaspievali mu jeho drahé hymny, boli prečítané pozdravné listy pre neho i jeho manželku a odznali živé slová z jeho najväčších literárnych diel.

Hviezdoslav ďakuje Námestovčanom

V tom radostnom a slávnostnom hluku, pre svoju rozptýlenosť a ukonanosť som vám nepoďakoval, ako by som si to bol prial. Menovite Vám, velebný pane, ako primlucovci za prekrásny, výrečný, roztočivý a dojímavý pozdrav. Aj Vám, vľactený pane, hlavný slúžny a všetkým ctihodným pánom a členom pozdravnej deputácie za vzácnu návštevu, ktorou ste ma k mojim 70 – tým narodeninám poctili a vyznamenali ráčili. Vtedy nestihol som ani len pozrieť, tým menej prečítať, čo ste to vlastne v obálke so sebou láskavo priniesli a tak slávnostne odovzdali. Moja stará, ťažká a ukonaná ruka nachodí uschované v tejto obálke radostné prekvapenie nad všetky prekvapenia, menovaní nad všetky menovania. Teda moja niekdajšia druhá domovina z lásky i oddanosti už za živa mi stavia pomníky. Poctieva ma čestným občianstvom svojej slávnej veľobce, čo ovšem vynikajúcim dejateľom i za živa sa za podiel dostáva. Zvečňujú ma to osadiť pamätnou doskou a pomenovaním ulice mojím literárnym menom. Ešte raz ďakujem z plnosti povďačného srdca za dôkazy vašej uznanlivosti, prítlunosti ku mne, jednoduchému, skromnému, niekedy vášmu spoluobčanovi. Ďakujem Vám, vľactený pán slúžny, ako predsedovi valného zhromaždenia, ktoré ste zvolali kvôli mne a poctili ste ma čestným občianstvom. Poďakovanie patrí aj druhému navrhovateľovi,

Pamätná tabuľa venovaná P. O. Hviezdoslavovi.

veľadôstojnému pánovi Ignácovi Grebáčovi-Orlovovi za navrhnutie pamätníkov. Rad radom vám všetkým čo najsrdečnejšie a vrelo stískam priateľsky oddanú pravicu.

Spomienky Hviezdoslava na Námestove

Ó, druhá domovina moja! Či ťa ešte uvidím? Onedlho, na jeseň, bude tomu 20 rokov, ako som ťa opustil, no nesčíslelnekrát spomenul som si od tých čias na Teba a zatúžil uvidieť ťa znova.

Ponavštevovať miesta mojich vychádzok a pre-

Svätý Jozef – Misionársky kalendár na rok 1944.

chádzok po tvojom okolí: tie oslneňé malebné polia a stráne, kvietím usmiate lúky okolo šumivej Oravienky, všetky poľné cesty medzi zlatoklasné zbožiny, tratiace sa chodníky, tie lesy po výšninách, ten rozkošný hájnik na Skalke, ak som dobre pamätlivý jeho mena, či ešte stojí a šumí svoju len duchovnému sluchu čujnú velebnú pieseň? Tam na Stodolčiskách útulok to mojich roztočivých dúm i kolíska mojich mnohých pomyslov, tie ... no dost! Ináč rozcítim sa tak, že by som sa potom musel okuňať.

Buďte mi všetci zvlášte uctení a srdečne pozdravení!

V Nižnom Kubíne 9/II 1919 váš úprimný priateľ a povďačný niekedy spoluobčan Pavol Országh Hviezdoslav

Spracoval:
Vladimír KOLADA
Zdroj: súkromný archív
autora

CVČ MAJÁK

O Vianociach literárne

Hoci spoločnosťou lomcuje koronavírus a kontaktovať sa v kolektívach je obmedzené, Centrum voľného času Maják v Námestove neustále hľadá možnosti, ako nielen „svoje deti“ motivovať a udržiavať v aktivite. Vyhlásilo 1. ročník literárnej súťaže „Môj vianočný príbeh“, do ktorej sa mohli zapojiť deti zo všetkých škôl Námestovského okresu. Jednou z podmienok súťaže bola vlastná tvorba napísaná rukou autora a samozrejme, originalita. Žiaci boli naozaj kreatívni a cez príbehy nás vtiahli do kúzla afrických Vianoc, počas ktorých dostal aj čert šancu na nápravu. Dozvedeli sme sa, aké zvyky a tradície majú vo vesmíre na iných planétach. Prežívali sme spolu príbeh vianočného snehuliaka či strateného psika. Do súťaže sa zapojilo 66 mladých autorov z 10 škôl. Súťažilo sa v dvoch kategóriách: mladší žiaci (1. – 4. ročník ZŠ) a starší žiaci (5. – 9. ročník ZŠ, príma – kvarta). Súťažné práce hodnotila odborná porota v zložení Anna Lajmonová, editorka novin Námestovčan, Jozef Medard Slovák, spisovateľ a pracovník Domu kultúry v Námestove a Eva Ferancová, učiteľka slovenského jazyka a literatúry Gymnázia Antona Bernoláka v Námestove. Vecné ceny do súťa-

že, ako už tradične venovala COOP JEDNOTA Námestovo, jednu z cien daroval aj člen odbornej poroty J. M. Slovák – vlastné knižné dielo pre deti s názvom Goral Karol a záračná bylina. Na prvých troch miestach v 1. kategórii sa umiestnili autori príbehov: 1. Františka Grobarčíková (CZŠ sv. apoštola Pavla Sihelné, 10 rokov, príbeh Najväčší dar), 2. Mária Ovsáková (ZŠ s MŠ Novot, 8 r., Svetlo) a 3. Filip Kubas (ZŠ s MŠ Babín, 9 r., Kapor). Porota sa rozhodla udeliť Čestné uznanie za originálny námet príbehu Sofie Kurčinovej (ZŠ s MŠ Babín, 9 r.). V 2. kategórii zvíťazila práca Lucie Vojtechovskej z Námestova (CZŠ sv. Gorazda, Námestovo, 12 r., Ne/vítaný hosť), 2. miesto patrí zhodne dvom autorom – Daniele Žákovej z Nižnej (GAB Námestovo, 12 r., Vesmírne Vianoce), Sofii Matisovej z Vasil'ova (GAB Námestovo, 11 r., Africké Vianoce) a 3. miesto získala Alexandra Ogureková z Rabčíc (GAB Námestovo, 11 r., Vianočný priateľ). Čestné uznanie poroty v tejto kategórii, rovnako za zaujímavý námet, získala Laura Babečková (ZŠ s MŠ Mútna, 12 r., Nezvyčajné Vianoce). **Za porotu ako aj za CVČ Maják vám prajeme príjemné a pokojné prázdninové sviatky.** *Eva Ferancová*

So širokým úsmevom dnes vyškôčim z postele. SÚ VIANOCE! Jeden jediný deň v roku, na ktorý sa vždy nesmierne teším. Rýchlo sa oblečiem, pretože viem, že dnes treba veľa pomáhať, aby sme všetko stihli načas a začali večerať presne o šiestej. Povysávam celý dom, poupratujem kuchyňu, natriem vianočné obľátky medom, nakrájam zeleninu na vianočnú večeru a konečne, už len netrzeplivo čakať, kedy odbije tretia hodina, aby som mohla prichystať vianočný stôl a ísť na svätú omšu. Maminka mi prichystala obrus, no celá dekorácia spočívala na mne a babke. S babkinou pomocou sme obrus rozostreli na milimeter presne. Vyťahli sme sviatočné tanieri a príbory, ktoré sme najprv vyleštli. Zatiaľ čo babka ukladala taniere na stôl, ja som skladala papierové servítky. Rýchlo som očami prešla po prichystaných tanieroch. No nič mi nesešlo. Znova som taniere prepočítala, no namiesto šiestich, koľko nás doma bolo, som napočítala sedem. So zvedavosťou som sa babky spýtala: „Babka, asi si sa pomyšľala, tanierov je sedem, nie šesť“. Babka si pre-

zrela stôl a povedala: „Hm, taniere sú uložené správne a ak chceš vedieť dôvod, prečo som dala jeden navyše, môžem ti povedať príbeh.“ So zvedavosťou som prikývla a usadila som sa na jednej zo stoličiek. Babka začala: „Písal sa rok 1945, keď som bola asi taká malá ako si ty teraz. Bývali sme s maminkou, tvou prababičkou, v skromnom domčeku. Akurát sa vtedy

herný živý vianočný stromček, ozdobený perničkami a pod ním len pár skromných darčiekov. Naša vianočná večera taktiež nevyzerala ako tá dnešná. Bola oveľa skromnejšia. No aj napriek tomu sme boli šťastní, lebo sme mali jeden druhého. Pred tým, ako sme začali večerať, sme sa, samozrejme, pomodlili. No vtom sme začuli, ako niekto silno búcha na dvere.“

kračovala babka. „Vtedy sme s radosťou zistili, že máme jedno miesto pri stole voľné a vojak sa k nám mohol hneď pripojiť a prežiť s nami veselé Vianoce.“ S úžasom a s úsmevom na tvári som dopočúvala babkin príbeh, v tichosti som dozdobila vianočný stôl a položila servítky na svoje miesta. Videla som tú nádheru všetkých tých dekorácií, ktoré sme doma mali. Nádherný vianočný stromček vyzdobený najroznejšími vianočnými guľami a svetielkami. Všetky tie vône, ktoré som ani nepoznala nemožna a uvedomila som si, že som to všetko brala, ako povedala – mali jeden druhého. S radosťou v očiach som sa pozrela na ten siedmy tanier a sľúbila som si, že odtiaľ budem dávať pozor, aby bol na našom štedro-večernom stole každý rok jeden tanier navyše pre ne/vítaného hosta, pretože si treba pomáhať, a obzvlášť v takom čase ako sú Vianoce.

Lucia Vojtechovská
CZŠ sv. Gorazda, 12 rokov
Vítaný hosť II. kategórie súťaže CVČ Maják, Môj vianočný príbeh

Ne/vítaný hosť

Prehol ma strach z babkinho rozprávania, určite to museli byť nejakí zlí vojaci. No babka pokojne pokračovala: „Príbehli sme ku dverám a otvorili ich. Pred dverami stál vojak v otrhanej uniforme. Určite mu musela byť zima. To, čo nám povedal, nás prekvapilo. „Dobry večer vám prajem, vojna sa skončila, všetci sa vracajú domov, ja tiež. Dnes to už, bohužiaľ, nestihnem, pretože moja dedina sa nachádza ešte pár hodín odtiaľto a ja nemám kde zostať. Ak by ste boli takí láskaví a poskytnú mi strechu nad hlavou v túto studenú noc.“ Samozrejme sme ho prijali,“ po-

končila II. svetová vojna a vojaci sa vracali domov k svojim rodinám. Boli to najveselejšie Vianoce za posledných šesť rokov. Aj napriek tomu, že sme žili veľmi skromne, sme každoročne prichystávali jedno miesto na sedenie za vianočným stolom navyše. Nesie sa s tým spojená tradícia, že toto miesto je pre Pána Ježiša, a ten raz povedal: Čokoľvek urobíte jednému z mojich maličkých, ako keby ste mne urobili. Boli časy núdze a v takýchto časoch si treba pomáhať. Tak isto ako ty, som celý vianočný deň pomáhala s prípravami vianočnej večere. Mali sme nád-

CZŠ

Ako učíme počas dištančného vyučovania

Zatvorenie škôl prenieslo vyučovanie do online priestoru. Vďaka technológiám sa naši učitelia stretávajú so žiakmi 5. až 9. ročníka každý deň vo virtuálnych triedach už od polovice októbra. Hľadajú spôsoby ako svojich žiakov aj naďalej vzdelávať tak, aby nepoľavovali v učení a plnení si

školských povinností. Hoci máme už aké-také skúsenosti s dištančným vyučovaním z prvej vlny korony, učiť online je pre každého pedagóga neľahká výzva. Viacerí učitelia sa zhodli na tom, že chcú učiť tak, aby žiaci neboli iba pasívni prijímatelia informácií, sediaci v domácom kresle. Ale ako na to? Vďaka spoločnému zdieľaniu, inšpiráciám a vzá-

jomnej podpore sa učiteľom predsa len podarilo nájsť spôsoby, ako do učenia zapojiť čo najviac žiakov.

Na hodinách fyziky si nadobudnuté vedomosti žiaci overili v praxi vypracovaním projektov, ktoré pozostávali z praktickej a písomnej časti. Napríklad šiestaci mali za úlohu zhotoviť zariadenie, ktoré demonštruje nejakú vlastnosť kvapalín. Keďže zhotovené projekty nemohli byť prezentované v škole, žiaci zdokumentovali svoju prácu formou fotografií alebo videí. Veľmi milo prekvapila tvorivosť pri využití rôznych vecí z domácnosti a tiež zručnosť pri tvorbe videí.

brové zadania z techniky, ktoré mali online školákov odpútať od počítačov. Učitelia poslali žiakom výzvy k praktickým činnostiam. Napríklad aby pomohli rodičom, starým rodičom v záhrade a okolo domu, prípadne aby vytvorili doma niečo estetické alebo chutné. Ako to žiaci zvládli? Mnohí pomáhali s drevom. Viacerí sa ukázali ako veľmi schopní pekári a cukrári. Iní zase vytvorili obdivuhodné výrobky z dreva, prírodných materiálov či výšivky. Svedčí o tom množstvo fotografií, ktoré potešili celú zborovňu.

Ani hodiny slovenčiny nemusia byť len o učení sa gramatiky. Piataci mali za úlohu napísať svojmu spolužiakovi/ spolužiačke list pre potešenie. Písali o tom, ako sa majú, čo robievajú doma, keď práve nemajú online vyučovanie. Deti v listoch vyjadrili veľkú túžbu učiť sa opäť v škole vo svojej triede. Veľmi im chýbajú spolužiaci. Vďaka nábadaniu k vlastnej tvorbe vzniklo viacero skvelých textov – básní, príbehov, rozprávok aj videoscénok.

Kreativita a originalita v prácach detí je pre nás pedagógov veľkou motiváciou a povzbudením. Ďakujeme našim učiteľom aj žiakom za to, že sa v tejto náročnej dobe skúšaní pandémie snažia plniť si svoje úlohy čo najlepšie.

Mgr. Katarína Škombárová
Lubasová učiteľka
CZŠ sv. Gorazda

Vianoce okolo Európy

Tento projekt THE BIG EUROPEAN CHRISTMAS CARDS EXCHANGE vznikol na základe vý-

zvy projektového koordinátora zo Základnej školy v Briviesca, Španielsko v platforme eTwinning.

Do projektu sa zapojilo 50 základných škôl takmer z celej Európy, napr. Francúzsko, Španielsko, Portugalsko, Turecko, Poľsko, Fínsko, Anglicko, Rumunsko, Taliansko,

Grécko, Chorvátsko, Estónsko, Lotyšsko a tiež my, z Cirkevnej základnej školy sv. Gorazda v Námestove. Do projektu sú zapojené deti vo veku od 3 - 15 rokov.

V tomto projekte sme si vymieňali vianočné pohľadnice navzájom medzi školami, ktoré vyrobili a pripravili deti v spolupráci so svojimi učiteľmi. Okrem vianočnej pohľadnice sme do obálky pripojili list, v ktorom sa hovorí o vianočných tradíciách v danej krajine.

Ďalšou úlohou bolo zaspievať vianočnú koledu v materskom jazyku, nahráť ju a poslať ju do zapojených krajín.

Každá škola urobí výstavu z via-

nočných pohľadníc, ktoré dostala zo zapojených krajín.

Cieľom tohto projektu bolo rozšíriť európske vedomosti študentov, vzájomne obohatenie sa o nové poznatky a získať nové vedomosti o iných krajinách, kde sa nachádzajú a ich tradíciách.

Z našej školy sa do tohto projektu zapojili žiaci 3. A a 3. B triedy.

Mgr. Mária Drobnáková,
sr. Dagmar

Aktivity v ŠKD Fatima

Ako piecť vianočné oplátky, to bola častá otázka žiakov v Školskom klube detí Fatima pri Cirkevnej základnej škole sv. Gorazda v Námestove. Predsa sa to uskutočnilo cez jedno decembrové popoludnie. Vychovávateľka Katka priniesla stroj na pečenie obľátok a išlo sa do toho. Všetky deti si chceli vyskúšať toto pečenie. Predvianočnú atmosféru

umocnila krásna vôňa, ktorá sa rozšírila po celej škole.

Koncom novembra každoročne organizuje školský klub detí Fatima akciu s príznačným názvom „ŠKD MÁ TALENT“. Vo štvrtok 26. novembra 2020 sme videli veľa skvelých a nadaných detí. Tento ročník bol výnimočný a na talenty bohatý. Museli sme dodržať prísnejšie pravidlá pre pretrvávajúcu pandémiu, preto sme mali túto akciu v skupinách tak, ako sú deti rozdelené

na jednotlivé oddelenia. Hoci sme sa nemohli stretnúť všetci, komorná atmosféra prispela k tomu, že talenty nemali trému pri vystúpení. Deti si dali na programe záležať. Svoje nadanie predviedli spevom, hrou na hudobný nástroj, básnickým prednesom, kúzelníckym vystúpením i výtvarným umením. Odmenený bol každý a veríme, že svoje talenty budú deti aj naďalej rozvíjať a zlepšovať.

V ŠKD Fatima radi trávieme čas na čerstvom vzduchu. Keď sa jesenný vietor rozfúka, je najvyšší čas prevetrať šarkany. Tento rok lietali všetky vysoko. Ale najväčšiu radosť mali z nich deti. Ten pocit, keď šarkan vzlietne k oblohe, je neopísateľný a často urobí aj z dospelého veľké radostné dieťa. Šarkaniada nie je súťaž o najšarkana. Je to veselá naháňka s nohami na zemi a myslou v oblakoch. Vyskúšajte!

Mgr. Zuzana Kleinová,
vychovávateľka

„Zvestujem vám veľkú radosť, ktorá bude patriť všetkým ľuďom :
Dnes sa vám v Dávidovom meste narodil Spasiteľ, Kristus Pán.“
Lk 2,10-11

Nech počas týchto Vianoc kontemplujeme Boha, ktorý sa stal človekom, aby sme ponúkli svoju útechu tomu, kto ju najviac potrebuje.

RAJSTNÉ VIANOCE A POŽEHNANÝ NOVÝ ROK
Vám zo srdca želá
kolektív CZŠ sv. Gorazda v Námestove

- Oci, naozaj mi ten iPad priniesol Ježiško?
 - pýta sa Jožko otca.
 - Ale samozrejme, čo ti to napadlo?
 - No, že celý deň stojí nejaký chlapík pri domových dverách a chce tretiu splátku.
 - Každý rok k nám na Vianoce chodí svokra, ale tento rok asi urobíme konečne výnimku!
 - Akú?
 - Pustíme ju dovnútra!

- Preboha, ako ste to išli s tým vlakom, keď ste sa s ním vykoľajili do kukurice?
 - Ale, normálne som išiel po koľajách a zrazu vidím rovno naprostriedku koľajiska toho nepriateľa-politika.
 - Tak ste ho mali zraziť!
 - Veď som chcel, ale ušiel mi do kukurice!

Ferko, ten náš baran je akýsi smutný. Nemali by sme ho zabiť?
 - No, keď myslíš, že ho to rozveselí...

Muž vyberá vianočný darček: - Máte niečo lacné, užitočné a pekné?
 - Čo poviete na tieto vreckovky, - ukazuje ochotne predavačka,

- Máme tu ešte jeden vajcový.
 - Škoda, ja som si chcel umyť hlavu.
 Starý Levy leží na smrtelnej posteli, celá rodina pri ňom a on sa začal pýtať.
 - Si tu, Roza?
 - Áno, môj milý.
 - Abe?
 - Áno otec.
 - Lew?
 - Samozrejme, otec.
 - Albert?
 - Áno otec, sme tu všetci.
 Levy vyskočil z postele a skríkne:
 - Tak potom kto dáva pozor na obchod?

Policajt sa rozhodne, že si uloví vianočného kapra. Zobral náradie a začal sekať diery do ľadu.
 Odrazu príde za ním jeden pán a kričí:
 - Okamžite prestaňte sekať do toho ľadu!
 - Akým právom mi to zakazujete!?
 - Právom správcu zimného štadióna!

Sudca:
 - Môžete mi vysvetliť, prečo ste sa počas noci vlámali päťkrát do rovnakého ob-

- Žiadne darčeky k Vianociam mi kupovať nemusíš, - oznamuje žene na začiatku decembra pán Novák.
 - Stačí, keď ma budeš milovať a budeš mi verná.
 - Neskoro, - povzdychla si ženuška, - už som ti kúpila kravatu.

Dve blondinky sa túlajú po lese vyše 4 hodiny, zrazu jedna povie: ja už som unavená, kašlime na to, zoberme neozdobený...

Janko sa modlí pred Vianocami a na konci modlitby zakričí:
 - Ježiško! Prines mi bicykel!
 - Nemusíš tak kričať. Ježiško nie je hluchý. - dohovára mu sestra.

- Ježiško nie, ale babka áno. - vraví Janko.

V televízii hovorili, že každý, kto vyrazí na cesty v tomto počasí, by mal mať so sebou reťaze, lopatu, deku, rozmrazovač, ťažné lano, baterku, hever a náhradné koleso. No, vyzeral som ráno v autobuse ako debil...

Policajti vyšetrojú smrť babky, ktorá sa počas Vianoc zadusila rybacou kosťou. Pýtajú sa dedka:

- Dedko, a to ste nevideli, že sa babka dusí?
 - Čóó? Ja slabo počujem.
 - Pýtame sa vás, že či ste nevideli, že sa babka dusí?
 - Ja som len videl, že stále otvára ústa a gúľa očami ako kapor, a tak som si myslel, že len spieva koledy.

Viete, ako sa osídlovalo Záhorie?
 Eudia skákali z lietadla: tí, čo padli na nohy, odišli a tí, čo padli na hlavu, zostali!

Francek ide domu po diaľnici. Z rádia sa ozve:
 - Mimoriadna správa! Jeden blázon ide z Bratislavy do Malaciek po diaľnici v protismere!
 Francek sa rozčúli:
 - Ná kedyby jeden ale fsecá!

Babka sa rozpráva s vnukom: - Janko, ty si ako toto nízkotučné mlieko. - Taký jemný a chutný? - Nie, taký nížky a tučný.

Dvaja dedkovia sa prechádzajú po cintoríne. Chcel by som ležať vedľa Anky Chocholovej. - A ja by som chcel ležať vedľa Milky Zuzulovej. - Ale veď tá má iba štyridsať a ešte žije...! - Práve preto.

Róm sa pýta sudcu: Pán sudca, a to keď nás rozvediete, budeme ešte brat a sestra?

Novoročné ráno
 - Tak šťastný a veselý nový rok. Ako si sa vyspal?
 - Ale, ušlo to, len keby o mňa stále nezakopávali čašníci!

- Jožko, ako bola dnes v škole?
 - Bola to naozaj veľká sranda! Dnes sme vyrobili výbušniny!
 - Oh, zdá sa, že tam robíte zábavné veci. A čo budete v škole robiť zajtra?
 Jožko: - Akej škole?

Jeden obchodník sa pýta druhého:
 - Tak čo, mal ten tvôj inzerát na miesto nočného strážnika nejakú odozvu?
 - To si piš, že mal. Hneď ďalšiu noc nás vykradli.

Idú dvaja Rómovia a jeden kričí na druhého - pozri, čo som našiel, - a ukáže mu lyžičku.
 Dežo na neho kričí - hneď to zahod', bo to semienko lopaty.

Dežo lamentuje:
 - Jáj, majster, šak vy furt na mňa, že neskoro chodím do práce. Ale že skôr odchádzam, to nevidíte!

Stranu pripravil A. Lajmon

vačka, - pre koho to chcete?
 - Pre manželku.
 - Tak to bude určite prekvapená.
 - To áno, - súhlasí muž, - ona si myslí, že dostane pod stromček kožuch!

Zákazníčka:
 - Chcela by som kúpiť mužovi peknú kravatu, ktorá by zvýraznila jeho oči.
 Predavačka:
 - Každá kravata zvýrazní chlapovi oči, len ju treba dobre zatiahnuť.

Bavia sa kolegyne po sviatkoch: - Čo ti dal manžel pod stromček?
 - Norkový kožuch.
 - A sedí?
 - Áno, oni tam mali schovanú priemyselnú kameru!

Príde Záhorák do drogérie a pýta si šampón. Predavačka, hľadajúc pod pultom mu hovorí, že už asi nemajú, ale potom nájde a povie:

chodného domu?
 - To je jednoduché - chcel som dať manželke pod stromček šaty.
 - To chápem, a čo tie ostatné vlámania?
 - To ma ich potom štyrikrát poslala vymeniť, pretože sa jej nikdy nepáčila látka!

Ide Záhorák po preplnenej bratislavskej ulici a narazí do veľmi nervózneho Bratislavčana. Ten naňho zveve:
 - Ty debil!
 Záhorák sa naňho pozrie, zasmieja sa a hovorí:
 - Ná de bych biu! V Prióri!

Na Vianoce kričí malý Jožko cez celý byt na mamičku pri sporáku:
 - Mami, mami, stromček horí!
 - Hovorí sa, sviety, a nie horí, - poučí ho matka.
 Chlapček o chvíľu zase začne kričať:
 - Mami, mami, záclony už tiež svietia!

mená	1	krik (nár.)	ACHI, ARA, ALELA	5	INK, LAMA	poskytlo pomoc	RAS, ŠIR	zodierali	4	ostal sám
americký indián							spodok nádoby			
dôveruj							šarha (zastar.)			
Somerov syn					kmeň v Sudáne chyt'		otec (fam.)			
TAINE	VEL, ILO	alelo-morfa					magister práv (lat. skr.) cit. radosti			
UKA	stupeň kambria cirkusový šašo					franc. filozof elektr. vodič				
križovkár-ska liga		2 náčinie		0				49 v Ríme bezhrbá ťava		
rímsky domáci bôžik										
približne									plošná miera 100m ²	osobné zámeno
ruská rieka									mesiac v roku	
predložka, nado									papagáj	